საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

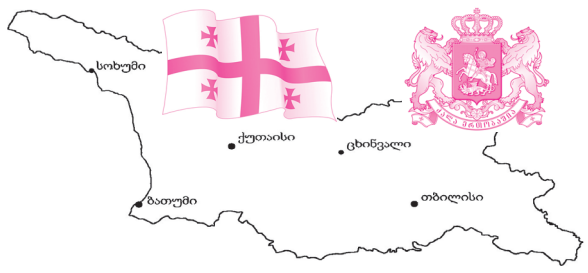

იმისთანა ჩმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვური სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ბუტოის გაცანა ყველა უკადრისობაზე უსამაგლესია.

სამშაბათი, 16 მაისი. 2017 წ. №98 (8235), გამოცემის 99-ე წელი | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 50 თეთრი.

პროვოკაციული აურზაური, ანუ საკონსტიტუციო „კონცერტი“ ფილარმონიაში

გუშინ ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში, საკონსტიტუციო ცვლილებების საყოველთაო-სახალხო განხილვა ჩაიშალა. ამის შესახებ ინფორმაციები უკვე გავრცელდა და ყველამ თავისი შეფასება გააკეთა. ამ წერილში მინდა, შევეხო თავად კონსტიტუციის პროექტს და, რა თქმა უნდა, პარლამენტის ახალგაზრდა თავმჯდომარის გამონათქვამებს, რომლებიც კონსტიტუციურად მიწის გაყიდვის აკრძალვის მომხრეებისა და მოწინააღმდეგეების გასაგონად იყო ნათქვამი.

„ამ ხალხს ინფორმაციის მიღება არ უნდათ. ამ ხალხს უნდა ტყუილის თქმა, ისინი ამბობენ ტყუილს. ბატონმა სანდრომ (ბრეგაძე) თქვა ტყუილი. რაც შეეხება უცოდინრებს, მე გირჩევთ, რომ იაროთ ცოდნის გზით. უცოდინარი თქვენ გიწოდათ ბატონმა სანდრომ, ეს იყო რეალობა. თქვენ არ გინდათ კითხვებზე პასუხების მიღება, თქვენ არ გინდათ თქვენი ცოდნის გაღრმავება. ამ ფორმატს აზრი არა აქვს. აქ კითხვები არ ისმება იმისთვის, რომ მიიღოთ პასუხები. ორი ძირითადი გზავნილი გაჟღერდა, ერთი მიწასთან დაკავშირებით. აღმოჩნდა რომ თქვენ ინფორმაცია არ გაქვთ და არც გინდათ, ინფორმაცია მიიღოთ. აქ არის ტრანსფარანტი „აიკრძალოს მიწების გაყიდვა!“ — ზუსტად საუბარია იმაზე, რომ შედის შესაბამისი ცვლილებები კანონმდებლობაში, თქვენ ინფორმაციის მიღება კი არ გინდათ, გინდათ აქ პროვოკაცია მოაწყოთ. იგივე ეხება ფსევდოსოლიდარობას, თქვენი მხრიდან კომუნისტების სოლიდარობა არ გაიშვა. არ არსებობს კომუნისტების მხრიდან სოლიდარობა. ახალგაზრდა კომუნისტების ადგილი არ არის საქართველოში. მე მინდა მოგიწოდოთ, იაროთ ცოდნის გზით. თქვენ უნდა დასვათ კითხვები, მიიღოთ პასუხები. ასე იღებს ადამიანი ცოდნას, თქვენ ეს არ გინდათ, ასე ვერ წახვალთ შორს. კომუნიზმიც არის იმის შედეგი, რომ თქვენ ჯერ არ გაგიღრმავებიათ ცოდნა. ცოდნა და კომუნიზმი ერთმანეთთან არის შეუთავსებელი. მე ამ ფორმატში ვერ ვხედავ შეხვედრის გაგრძელების საჭიროებას, იმიტომ რომ აქ კითხვები არ ისმება იმისთვის რომ მიიღონ პასუხები, აქ კითხვები ისმება იმისთვის, რომ მოაწყო პროვოკაცია“...

დავიწყებ პირველი ფრაზით: **ამ ხალხს ინფორმაციის მიღება არ უნდაო!..**

ვინ მოგახსენათ, რომ ინფორმაციის მიღება არ გვინდა? ძალიანაც გვინდა, მაგრამ ვინ გვაწვდის ამ ინფორმაციას? ე.წ. არასამთავრობები და ე.წ. პოლიტიკოსები, რომლებიც „რუსთავი-2“-ის ეთერში შედარებით ვრცელი და სხვა ტელეკომპანიების საინფორმაციო გამოშვებებში 5-წამიანი კომენტარებით კმაყოფილდებიან და რომლებსაც შემდეგ ხან ჯულიეტოვნა და ხან ვანო ჯავახიშვილი საკუთარი ინტერპრეტაციით ავრცელებენ.

ძვირფასო ხელისუფალნო! — ბეჭდური მედიის შესახებ საერთოდ რაიმე გსმენიათ?

იხ. 2 გვ.

რატომ „იდგა ფეხზე“ კვირიკაშვილი ოვალურ კაბინეტში? ③

როგორ მუშაობს შრომის ინსპექტირების ორგანო სხვადასხვა ქვეყანაში ④

თურქული გამოცდილება ეს ჩვენთვის უაღრესად ყურადსაღებია!

სიმართლეს ვერსად დაემალები... ევროპას ⑤ საკაშვილი ალიზიანებდა

საქართველო უკრაინის გემზე გამობმული ნავია...

ვახტანგ მაისაია: ⑧ ამერიკული დახმარების შემცირება უმალ აისახება რუსეთის რბილი ძალის გაძლიერებაზე

ანონსი

გურამ ოდიშარია

ქართული ბაბილონი

ხვალის ნომრიდან

პროვოკაციული აურზაური...

(პირველი გვერდიდან) ნუთუ არ შეგეძლოთ, რომ ბიუჯეტიდან სხვადასხვა სისულელეების დაფინანსების ნაცვლად, დაგებეჭდათ კონსტიტუციის პროექტი, გაგეკეთებინათ თქვენი ამომწურავი განმარტებები და საზოგადოებისთვის მიგეცათ საშუალება, არა ფაციფუცით, არამედ მშვიდად გაცნობოდა იმ ცვლილებებს, რომლებსაც გვთავაზობთ?

დიახ, მე მინდა, ვიცნობდე იმ უმაღლესი კანონის პროექტს, რომლითაც მე და ჩემმა შვილებმა უნდა ვიცხოვროთ. აქ, ამ ქვეყანაში ვაპირებთ სამუდამოდ დარჩენას.

სწორედ იმ არაინფორმირებულობის ბრალია ის, რომ გარეშე ადამიანს, რეგიონებში ამ ე.წ. საერთო-სახალხო განხილვის ნახვის შემდეგ დარჩებოდა შთაბეჭდილება, რომ:

1. საქართველოს მოსახლეობის უმთავრეს პრობლემას წარმოადგენს ის, რომ ყოვლად უუფლებო პრეზიდენტს თავად აირჩევს თუ 300 სპარტელი, უკაცრავად 300 არაგველი, უკაცრავად, 300 ხმოსანი! თურმე ეს აინტერესებს და საერთოდ არ ღელავს, როგორ უნდა მოაშოროს სკამს სხვადასხვა მანქანებით ხელისუფლებაში გამძვრალი ე.წ. კანონმდებლები, თუ ე.წ. „არჩეული“ მაღალჩინოსნები.

2. საქართველოს მოსახლეობა მძაფრად განიცდის, ეყოლება თუ არა მაჟორიტარი, რომელსაც დედას აგინებს (მე თავად ბევრ რაიონში მომისმენია) და არ აინტერესებს, თუ რა ევალება იმ დეპუტატს, რადგანაც არავის უთქვამს, რომ დეპუტატის მოვალეობა არც კანალიზაციის გაყვანაა, არც წყლის და არც სოციალური დახმარების დანიშვნა. დეპუტატმა კანონები უნდა წეროს, მაგრამ ჩვენი მოსახლეობა საერთოდ არ ინტერესდება მისი „არჩეული“ ტიპის მიერ გაკეთებულ იმ საქმით, რაც უშუალოდ ევალება.

3. საქართველოს მოსახლეობის იმ ნაწილს, ვისაც უშუალოდ ეხება უმთავრესი კანონის განხილვა, საბავშვო ბაღების გამგეები, პედაგოგები დ.ა.შ. წარმოადგენენ.

4. „ევროპული საქართველო“ სულაც არ არის ევროპული და არც „ნაციონალური მოძრაობაა“ ერთიანი, რადგანაც მათი მომხრეები ჩრდილოეთ კორეას ჯერჯერობით ვერ „ქაჩავენ“ — სამაგიეროდ, მათი „ლიდერების“ სახეებზე ნათლად ამოიკითხავთ პოლ პოტის დემოკრატიულ მორცხვად შეფაკლულ „ნაკვთებსა“ და „ჰუმანურობას“.

და კიდევ ბევრი რამ, რომლებზედაც ქვემოთ ვისაუბრებ.

აქ არის ტრანსპარანტი „აიკრძალოს მიწების გაყიდვა“ — ზუსტად საუბარია იმაზე, რომ შედის შესაბამისი ცვლილებები კანონმდებლობაში, თქვენ ინფორმაციის მიღება კი არ გინდათ, გინდათ აქ პროვოკაცია მოაწყოთ.

დიახ ჩემო ბატონო, **მიწა განსაკუთრებული რესურსია.**

უკაცრავად, მაგრამ მიწა რომ განსაკუთრებული რესურსია, ამას წყალში მოტივტივე, უმიწო ვენეციის კომისიის დასკვნა სჭირდება, თუ ისედაც უნდა იცოდეს ნებისმიერი დონის ხელისუფალმა?

რად უნდა ამდენი არშიყი და ბრტყელ-ბრტყელი სიტყვების რახარუხი? ჩაიწეროს, რომ მიწა არ იყიდება და მორჩა!

დააწესეთ რეგულაციები მიწის სარგებლობაზე. რამდენიმე წლის დაუმუშავებელი მიწა ჩამოართვით მფლობელს და სახელმწიფოს გადაეცით. რეალურად დაეხმარეთ იმ გლეხს, რომელსაც შრომა უნდა. ბიუჯეტიდან მიეცით საწვავი, ტექნიკა და სხვ. და არა რაღაც უაზრო აგროპროექტები და აგროკრედიტები. დააზღვიეთ მათი შრომა. გაყარეთ ქალაქებიდან „კანტრალიორებად“ მომუშავე სოფლიდან ჩამოსული ბრგე ახალგაზრდები, რომლებიც უღელში რომ შეაბა, 10 ჰექტარ მიწას ერთ დღეში მოხნავენ.

თქვენ კი რაღაც ჰაეროვან ფრაზებს ისვრით და გგონიათ, რომ ყველაფერი რიგზეა!

თუ ის ხალხი, ვინც კონსტიტუციაში მიწის გაყიდვის აკრძალვის ჩაწერას მოითხოვდა, ბნელი კომუნისტები არიან და ტრიბუნაზე მჯდომი ლაშა ტუღუში ცივილურობის მედროშე, მაშინ მეც კომუნისტი ვყოფილვარ და სრულიად ვიზიარებ შოთა ნიშნიანიძის ლექსს:

რომ კომუნისტის სახელი გვერქვას,
ყველა როდი ვართ ღირსი,
დაფერილია ეს სიტყვა ყველგან
სისხლით, გმირული სისხლით.

რაც შეეხება თავად ამ ე.წ. საერთო-სახალხო განხილვის ფორმატს, პირდაპირ ვიტყვი, რომ „განხილვების“ სწორედ მსგავსი ფორმატი ახასიათებდათ კომუნისტებს, როცა ფერმის მუშები ხან „ხელები შორს ვიეტნამისგან“ იძახდნენ და ხანაც ნიკარაგუას „იცავდნენ“ ბოროტი კაპიტალისტებისგან.

ახლა კი იმ „ხალხზე“ ვისაუბრებ, რომლებიც „აქტიურად არიან ჩართული“ საქართველოს უმაღლესი კანონის მიღებაში და ხან ვენეციის კომისიით „აპელირებენ“ და ხანაც „საერთაშორისო ორგანიზაციებით“.

როგორც მიხვდით, ისინი ე.წ. „არასამთავრობო ორგანიზაციები“ არიან.

ძალიან ბევრჯერ დამიწერია ამ ე.წ. არასამთავრობო ორგანიზაციებზე. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოში დღეს კორუფციული და ოლიგარქიული მიმართულება, ყველაზე უფრო მძაფრად სამოქალაქო სექტორში სუფევს.

არსებობენ ე.წ. „გავლენიანი არასამთავრობო ორგანიზაციები“, რომლებსაც დამყარებული აქვთ თავიანთი ოლიგარქიული მმართველობა და საინფორმაციო ველის უმწეო მდგომარეობაში არსებობის გამო, ყველასთვის ცნობილია მათი ორმაგი სტანდარტები, გამომდინარე იმ მარტივი მონიტორინგიდან, რომელიც მათი დაინტერესების სფეროებს შეეხება.

თუ ის საქმე, რომელიც არ არის დაფინანსების ფორმულის შესაბამისი, ამ ე.წ. „ყველაფერშჩიკებს“ არანაირად არ აინტერესებთ (ეს შეიძლება განვიხილოთ მატერიალური პრინციპიდან გამომდინარე, მაგრამ არსებობს მორალური მხარე, რის გამოც არასამთავრობო ორგანიზაცია იქმნება) და ამ შემთხვევაში იმ ე.წ. ჟურნალისტებს მინდა, ვთხოვო: ნუ დაეყრდნობით მარტო ჩემი კვლევების შედეგებს, რადგანაც ის, ჩემი შესაძლებლობიდან გამომდინარე, ძალიან მწირია. თქვენ, სავარაუდოდ, გაქვთ გადაადგილების, ტექნიკური უზრუნველყოფის საშუალებები და გთხოვთ, ჩაატაროთ რეალური კვლევა, თუ რამდენმა მოქალაქემ მიმართა ამ ე.წ. სამოქალაქო საზოგადოებას უფლებების დარღვევის, არჩევნების გაყალბების დ.ა.შ. თემებთან მიმართებაში და რამდენმა მოიპოვა მათი მხარდაჭერა. თემა უამრავია, უბრალოდ მთავარია, რომ ყველაფერს თავისი ნამდვილი სახელი დაერქვას.

ჩვენი ხელისუფლება მათთან მიმართებაში რატომღაც არის იმ ხვარაზმელი გლეხის პოზიციაში, რომელსაც მთვრალი მონღოლი მეომარი დაადგა თავს და მისი მოკვლა გადაწყვიტა. უცებ აღმოაჩინა, რომ ხმალი არ ჰქონდა წამოღებული, უბრძანა, დალოდებოდა და ხმლის მოსატანად წავიდა. ის გლეხი დაელოდა!

არ მესმის რატომ უნდა იყოს საქართველოს უმაღლესი კანონის შემმუშავებელ კომისიაში ორი ადამიანის მკვლელობის ბრძანების გამცემი კრიმინალის მიერ კაპიტნის წოდებამინიჭებული, ვინმე ეკა გიგაური? რატომ უნდა იყოს ჩემი სამშობლოს უმაღლესი კანონის შემმუშავებელ კომისიაში ვინმე ნაცვლიშვილი, რომლის საქმიანობის უმთავრესი მოტივაცია არის არა მოქალაქეებისთვის, სახელმწიფოს განვითარებისთვის ქვეყნის ევროპული სატანდარტების დაფუძნება, არამედ შერჩევითი პრეცედენტები. ხელისუფლებავ, მოგიწოდებთ ნუ იქნებით 9 საუკუნის წინანდელი ხვარაზმელი დეჰკანების პოზაში, თორემ იმ მდგომარეობაში აღმოვჩნდებით, რომელიც ამ განცხადების ავტორმა ჯერ კიდევ 2012 წელს გამოაქვეყნა: **„იყიდება ფართი კავკასიაში, შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროზე. ესაზღვრება ჩრდილოეთიდან რუსეთი, სამხრეთიდან თურქეთი და სომხეთი, და სამხრეთ-აღმოსავლეთიდან აზერბაიჯანი.**

ფანჯრებიდან მოჩანს ზღვა და მთები. არის სარემონტო. გამოდგება საოფისედ.

ფასი შეთანხმებით. დაგვიკავშირდით: ქ. თბილისი, ავლაბარი. გუმბათიანი შენობა“.

გია გაბრიჭიძე

ანუ საკონსტიტუციო „კონცერტი“ ფილარმონიაში

გუშინ თბილისში გასამართი საკონსტიტუციო ცვლილებების პროექტის განხილვის დაწყებას დარბაზში შეკრებილი ახალგაზრდების მხრიდან სტვენა და ყვირილი მოჰყვა. პროფკავშირებისა და რამდენიმე არასამთავრობოს წარმომადგენლებმა პარლამენტის თავმჯდომარეს საუბრის საშუალება არ მისცეს.

შეძახილებში ისმოდა მოწოდებები, რომ კონსტიტუცია ყველასია და გაიხსენეს ტყიბულში დაღუპული მაღაროელებიც. ირაკლი კობახიძემ მათ კომუნისტები უწოდა და განაცხადა, რომ ჰქონდა ინფორმაცია მოსალოდნელი პროვოკაციის შესახებ.

* * *

ამის შემდეგ ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში საკონსტიტუციო ცვლილებების საყოველთაო-სახალხო განხილვა ჩაიშალა. დარბაზში ხმაური მიწის გასხვისების საკითხს მოჰყვა. პარლამენტის თავმჯდომარე ირაკლი კობახიძემ განაცხადა, რომ დიდ დარბაზში განვითარებული მოვლენების ფონზე, ვერ ხედავს შეხვედრის გაგრძელების აზრს.

მან მიმართა ადამიანებს, რომლებიც სტვენითა და შეძახილებით სიტყვით გამოსვლის საშუალებას არ აძლევდნენ და ცოდნის გზით სიარული ურჩია. მისი თქმით, ახალგაზრდა კომუნისტების ადგილი საქართველოში არ არის.

* * *

მართლაც საოცარი დემოკრატია მივიღეთ! — განაცხადა ფრაქცია „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარემ მამუკა მდინარაძემ ფილარმონიაში, სადაც საკონსტიტუციო ცვლილებების საერთო-სახალხო განხილვა ჩაიშალა. მდინარაძემ შეკრებილებს მომხდარი ინციდენტის გამო ბოდიში მოუხადა და აღნიშნა, რომ მიუხედავად ბევრი წინააღმდეგობისა, პროცესი გაგრძელდება და მისივე თქმით, ქვეყანა ევროპული ტიპის დემოკრატიას მიიღებს.

„დარწმუნებული ვარ, მიუხედავად იმისა, რომ კბილებით გვიწევს იმ კარგი ცვლილებების გატანა, რაც აუცილებელი იყო, რაც იყო საჭირო, რადგან დაგვხვდა ერთ კაცზე მორგებული კონსტიტუცია. ჩვენ ამას შევძლებთ, ჩვენ ამას გავაგრძელებთ და მივიღებთ პროგრესულ, წინმავალ, ევროპული ტიპის დემოკრატიას“, — განაცხადა მდინარაძემ.

კონსტიტუციის საერთო-სახალხო განხილვა გუშინ 12:00 საათზე უნდა დაწყებულიყო, თუმცა დარბაზში შეკრებილი ახალგაზრდების ჯგუფის შეძახილების გამო, სხდომის დაწყება ვერ მოხერხდა.

* * *

თავდაპირველად, „აუდიტორია 115“-ის წევრები სკანდირებდნენ „კონსტიტუცია ხალხს“. ამის შემდეგ ირაკლი კობახიძემ ახალგაზრდებს სიტყვის გამოსვლის საშუალება მისცა.

„აუდიტორია 115“-ის გარდა, დარბაზში იმყოფებოდნენ სანდრო ბრეგაძე, ლადო სადღობელაშვილი, ლევან ლორთქიფანიძე და სხვა პროვოკატორები, რომლებიც აცხადებდნენ, რომ კონსტიტუციაში უნდა ჩაიწეროს, რომ ქართული მიწა არ იყიდება და ქართული მიწა ქართველ ხალხს ეკუთვნის.

* * *

პროფკავშირებისა და აუდიტორია 115-ის წარმომადგენლებმა თსუ-ს პირველი კორპუსიდან პარლამენტის მიმართულებით საპროტესტო აქცია-მსვლელობა გამართეს.

ისინი ქმედითი შრომითი ინსპექციის შექმნას და მეშახტეებისთვის საშეღავათო პირობების დაწესებას ითხოვდნენ. გზადაგზა აქციის მონაწილეებსა და პოლიციას შორის დაპირისპირება მოხდა, ვინაიდან სამართალდამცველები აქციის მონაწილეებს გზის სავალი ნაწილის გადაკეტვის საშუალებას არ აძლევდნენ.

* * *

დავიცვათ ქართული მიწა — **საკონსტიტუციო ცვლილებების საყოველთაო განხილვის ჩაშლის შემდეგ საპროტესტო აქცია გაიმართა. აქციაზე, რომელიც სპონტანურად დაიგეგმა, ითხოვენ, რომ კონსტიტუციით აიკრძალოს მიწების გასხვისება უცხო ქვეყნის მოქალაქეებზე.**

აქციაზე იმყოფებოდნენ სანდრო ბრეგაძე, გია კორკოტაშვილი, ლადო სადღობელაშვილი, ცოტნე გამსახურდია.

რატომ „იდგა ფეხზე“ კვირიკაშვილი ოვალურ კაბინეტში?

ანუ „თეთრი სახლის“ სახისმეტყველება

ახლახან დასრულდა საქართველოს პრემიერ-მინისტრის მართლაც ძალიან წარმატებული ვიზიტი ამერიკის შეერთებულ შტატებში. ვიზიტის წარმატებას განაპირობებს არა მხოლოდ და არა იმდენად განცხადებები, რაც ზესახელმწიფოს პრეზიდენტმა და ვიცე-პრეზიდენტმა „გააჟღერეს“ შეხვედრების შემდეგ, არამედ, ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე, ისტორიული გადაწყვეტილება, რაც მას წინ უძღოდა: ამერიკის პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა საბიუჯეტო კანონს, რომლითაც იკრძალება ნებისმიერი ფინანსური დახმარების გაწევა ან სახელმწიფო (!) ინვესტიცია (მაშასადამე, კერძო ინვესტიციების დაზღვევაც OPIC-ის მხრიდან) იმ ქვეყნებისთვის, ვინც აღიარა ან მომავალში აღიარებს აფხაზეთისა და „სამხრეთ ოსეთის“ დამოუკიდებლობას.

თუ გავითვალისწინებთ, რომ ამერიკაში ბიუჯეტს „Real-პოლიტიკური კონსტიტუციის“ მნიშვნელობა აქვს, ამით ვაშინგტონმა ისტორიული ბარიერი დაუწესა სეპარატისტებს (პირველ რიგში აფხაზ სეპარატისტებს) და ისინი ვერც კი იოცნებებენ საერთაშორისო აღიარებაზე, ანუ დარჩებიან დღევანდელ მარგინალთა (ნაურუ-ვანუატუ...) ამარა, რაკი არავინ მოინდომებს „მათ გამო“ ამერიკასთან ურთიერთობის გაფუჭებას.

აქვე უნდა ითქვას, რომ ეს დიპლომატიური გამარჯვება, პირველ რიგში, იმ სულმნათი, გმირი ბიჭების დამსახურებაა, ვინც ავღანეთში დაიღუპა, ხოლო მათი ძმები ახლაც იბრძვიან თავიანთი ქვეყნისთვის – ამერიკელთა მხარდამხარ.

გარდა ამისა, პრეზიდენტ ტრამპის ხელმოწერილი კანონი მოსკოვისთვის განკუთვნილი „მესიჯია“, რომ ასე ადვილად და მთლად უმტკივნეულოდ საქართველოს ოკუპაცია-ანექსია არ გამოვა.

* * *

მიუხედავად ამ უდავო წარმატებისა, ვიზიტს მაინც თან ახლდა ერთი იმედგაცრუება თუ წყენა. კერძოდ, ფოტო, რომელიც ამერიკელებმა გამოაქვეყნეს გიორგი კვირიკაშვილისა და დონალდ ტრამპის შეხვედრის შემდეგ.

მასზე აღბეჭდილია ჩვენი ქვეყნის მთავრობის მეთაური ამერიკის სახელმწიფოს მეთაურის გვერდით. სახელმწიფოს მეთაური სამუშაო მაგიდასთან ზის, ხოლო მთავრობის მეთაური, ვისაც საქართველოს კონსტიტუციით, რეალური ძალაუფლება აქვს ქვეყანაში – მის გვერდით ფეხზე დგას და საწერ მაგიდას „კომპოზიციისათვის“ ცალი ხელით ეყრდნობა.

კვირიკაშვილს ეყო სტილის შეგრძნება, ჭკუა, ნიჭი და გონიერება, მაგიდას ცალი ხელით დაყრდნობოდა, თორემ უკრაინის საგარეო საქმეთა მინისტრი კლიმკინი, ვისაც თეთრი სახლის ფოტოგრაფებმა თითქმის ასეთივე კომპოზიციით გადაუღეს ფოტო, ორივე ხელით ეყრდნობა იმავე მაგიდას და მართლა კომიკურად გამოიყურება, მეტი რომ არ ვთქვათ.

თუმცა, არც ჩვენი ფოტოა „პროტოკოლური“. ასეთი რამ დიპლომატიაში პროტოკოლის დაუწერელ, მაგრამ ურყევ კანონთა დარღვევად ფასდება. „პროტოკოლის“ ტრადიციებით, მაღალ დონეზე შეხვედრის ყველა ნიუანსი წინასწარ გათვლილი და შეთანხმებულია. მათ შორის ფოტოს კომპოზიციაც. იმავე ტრამპმა, რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრთან ტრადიციული „კომპოზიციით“ გადაიღო სურათი, ანუ ხელის ჩამორთმევით. მთავარი ის კი არ არის, რომ ასეთივე „კლასიკური“ ფოტო მან კვირიკაშვილთანაც გადაიღო, არამედ ის, რომ ლავროვს იგი ვერაფრით გაუბედავდა საწერ მაგიდასთან გვერდით დაყენებას, როგორც კვირიკაშვილსა და კლიმკინს.

პირიქით, სერგეი ლავროვმა ოვალურ კაბინეტში შეხვედრა ჩვეული ოსტატობით გამოიყენა დონალდ ტრამპის უხერხულ მდგომარეობაში ჩასაყენებლად: შეხვედრაზე ელჩი კისლიაკი მიიყვანა, ვინც ახლა „რუსულ დოსიესთან“ დაკავშირებული სკანდალის ცენტრშია და, რაც მთავარია, ფოტო მასპინძელ მხარესთან შეუთანხმებლად გამოაქვეყნა.

* * *

დავუბრუნდეთ ისევ ტრამპ-კვირიკაშვილის „უცნაური“ და „არაპროტოკოლური“ ფოტოს „სახისმეტყველებას“: საქართველოს პრემიერს რომ ყოველივე ძალიან არ ესიამოვნა, იქიდანაც ჩანს, რომ მის საიტზე ეს ფოტო არ არის!

ერთი შეხედვით, არანაკლებ უცნაურია, რომ თეთრი სახლის ოფიციალურ საიტზე საერთოდ არაფერია ნათქვამი კვირიკაშვილსა და ტრამპს შორის „ოვალურ კაბინეტში“შეხვედრის შესახებ; რაც, სინამდვილეში, ბუნებრივია, რადგან შეხვედრა არაოფიციალური იყო. ამერიკაში მიღებულია ამგვარი დიპლომატიური „ტექნოლოგია“: ვითომ შემთხვევით შემოვა ოთახში... ან ვითომ სპონტანურად, დაუგეგმავად აღმოჩნდები მის კაბინეტში და ა.შ.

სამაგიეროდ, კვირიკაშვილთან ფოტოც და მოკლე კომენტარიც ტრამპმა გამოაქვეყნა Twitter-ის საკუთარ გვერდზე, ხოლო თეთრი სახლის ვებსაიტზე მხოლოდ ვიცე-პრეზიდენტთან შეხვედრის ცნობაა, რადგან სწორედ ეს შეხვედრა იყო ოფიციალური.

* * *

„კვირიკაშვილ-ტრამპის“ ფოტომ ქართულ პოლიტიკურ წრეებში და პოლიტიკით დაინტერესებულ საზოგადოებაში ყრუ გმინვა გამოიწვია: „ასე რატომ დაგვამცირაო“. ამას თინიკო ხიდაშელმა ჩვეულ სტილში უპასუხა: „...სკამზე დამჯდარი კი არა, წამოწოლილიც რომ იყოს, ნატოში ინტეგრაციაში დაგვეხმაროს და რა ვიცი, აბა დანარჩენი რატომ უნდა გვადარდებდეს!“

აქ ჩემი კომენტარი ზედმეტია.

თანაც, საეჭვოა, ამგვარი „არგუმენტი“ ბევრისთვის მისაღები იყოს, თუმცა იმ ადამიანებმა, ვისაც უბრალოდ გაუკვირდათ ტრამპის ესოდენ „არაპროტოკოლური და დამამცირებელი საქციელი“, უბრალოდ არ იციან, რა არის ამერიკა! გარდა ამისა, რატომღაც არავინ სვამს კითხვას, რა გახდა ამ სკანდალური დიპლომატიური ინციდენტის მთავარი მიზეზი.

ამერიკა „ელიტარისტული“ ქვეყანაა. ალბათ, ყველაზე „ელიტარისტული“ მთელ მსოფლიოში. არც ერთ სხვა სახელმწიფოში „რანგირება“ არ არის აყვანილი ისეთ „აბსოლუტში“, როგორც ამერიკული ტრადიციის მიხედვით.

საქმე ის გახლავთ, რომ როდესაც დონალდ ტრამპი საქართველოს პრემიერ-მინისტრთან ასეთ (!) ფოტოს იღებს, ამით, მისი წარმოდგენით, საქართველოს კი არ ამცირებს, არამედ ხაზს უსვამს რანგთა სხვაობას: „მე პრეზიდენტი ვარ, ის კი (კვირიკაშვილი) მხოლოდ პრემიერ-მინისტრია“, – ამბობს ამით ტრამპი. „მე პრეზიდენტი ვარ, ის კი (კლიმკინი) „მხოლოდ“ საგარეო საქმეთა მინისტრია“.

„აბა გერმანიის კანცლერთან რომ არ გადაიღო ანალოგიური ფოტო?“ „აბა დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრს რომ არ აკადრა იგივე?“, „აბა იაპონიის პრემიერ-მინისტრს თუ...“

ეს ბავშვური ნარატივი არ ითვალისწინებს, რომ ტრამპისთვის დიდი ბრიტანეთი – დიდი ბრიტანეთია, გერმანია – გერმანია, იაპონია – იაპონია, ხოლო საქართველო – საქართველო! და ამას ვერსად წავუვალთ: ტრამპს და მის თანაშემწეებს ნამდვილად არ სცალიათ ჩვენი ქვეყნის კონსტიტუციურ ნიუანსებში გარკვევისთვის. ტრამპმა მხოლოდ ერთი რამ იცის დანამდვილებით: იგი ხალხმა აირჩია, კვირიკაშვილი კი – არა!

მანამდე, 2004 წლიდან დაწყებული, ამერიკის პრეზიდენტი ხომ არც ერთხელ არ შეხვედრია საქართველოს პრემიერ-მინისტრს?! განა ჯორჯ ბუში და ბარაქ ობამა რომელიმე ქართველ პრემიერს ესაუბრა ოვალურ კაბინეტში? ზურაბ ჟვანიასაც კი არა.

ეს პირველი შეხვედრა იყო. და (ვიმეორებ) უნდა ვიცოდეთ ამერიკული პოლიტიკური კულტურის უმნიშვნელოვანესი შემადგენელი: ტრამპი არჩეულია, კვირიკაშვილი – არა. ამერიკელებს კი დემოკრატიისადმი განსაკუთრებული მოკრძალება ახასიათებთ. ამიტომ სრული დარწმუნებით შეიძლება ითქვას: გიორგი კვირიკაშვილი არა პრემიერ-მინისტრი, არამედ საქართველოს პრეზიდენტი რომ ყოფილიყო, დონალდ ტრამპი მასთან ასეთ ფოტოს არავითარ შემთხვევაში არ გადაიღებდა – როგორი ქედმაღალი და თავხედიც არ უნდა იყოს თვითონ პიროვნულად. იმიტომ, რომ ეს არა პროტოკოლური ნორმების, არამედ ამერიკაში მიღებული კულტურული ტრადიციის მეტისმეტად უხეში დარღვევა იქნებოდა.

აქედან გამომდინარე, არა მხოლოდ საომარ მდგომარეობაში მყოფი ქვეყნის სასიცოცხლო ინტერესებიდან, არამედ დასავლეთში პატარა საქართველოს „აღქმის“ და მკაფიო „იდენტიფიკაციის“ აუცილებლობიდან გამომდინარე, ჯერ მიშა სააკაშვილის, შემდეგ ტრადიციულად რეგვენი და უპასუხისმგებლო ქართული „პოლიტელიტის“ უდიდესი (დანაშაულებრივი) მატრაკვეცობა იყო ქვეყანაში სრულფასოვანი საპრეზიდენტო მმართველობის გაუქმება და ნახევრადსაპარლამენტო, ახლა კი სრულად საპარლამენტო მოდელზე გადასვლა.

ამ უაზრო, დანაშაულებრივად ავანტიურისტულ და ბრიყვულ გადაწყვეტილებას ყველაზე მეტად და უკეთ უსვამს ხაზს „ოვალურ კაბინეტში“ გადაღებული მართლაც გულდასაწყვეტი ფოტო.

ნიკა იმნაიშვილი

ლაშა თორდია: ოთარ ფარცხალაძე და მთავარი პროკურატურა შეთანხმებულად მოქმედებენ

„გამიჩნდა დიდი ეჭვი, რომ მოქალაქე ოთარ ფარცხალაძე და მთავარი პროკურატურა შეთანხმებულად მოქმედებენ“, – განაცხადა სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის უფროსმა ლაშა თორდიამ. იგი საავადმყოფოდან გუშინ გამოწერეს და მკურნალობას სახლში განაგრძობს. როგორც მან ჟურნალისტებთან განაცხადა, აქვს ეჭვები, რომ ყოფილ მთავარ პროკურორ ოთარ ფარცხალაძეს სახელმწიფო უწყებები მფარველობენ.

„გამიჩნდა დიდი ეჭვი, რომ მოქალაქე ოთარ ფარცხალაძე და მთავარი პროკურატურა შეთანხმებულად მოქმედებენ. ამას ემატება ის გარემოება, რასაც ვუყურებ სოციალური ქსელებისა და ტელევიზიის საშუალებით, როდესაც მის სახლში მობილიზებულია ფინანსური პოლიცია, შსს-ს მაღალჩინოსნები, ადამიანები, რომლებიც ღამის 2-3 საათზე მის სახლთან იკრიბებიან. დარწმუნებული ვარ, რომ ამ დღეებში ჩემი მისამართით არაერთი ბრალდება გაიჟღერებს, შეიძლება, ვიდეოებიც გავრცელდეს, ყველაფრისთვის მზად ვარ, ვერ შემაშინებს ვერც ფინანსური პოლიცია, ვერც პროკურატურა. უბრალოდ გული მწყდება, რომ სახელმწიფო ინსტიტუტები ჩართულები არიან ერთ-ერთი ავაზაკის ქმედებების გაპრავებაში. სამარცხვინოა, რომ თურმე ოთარ ფარცხალაძე იმყოფებოდა დაწესებულებაში, სადაც წიგნს კითხულობდა, მე ვქეიფობდი, ვღრეობდი, ალბათ, დაამატებენ სამაგონს ვსვამდი, ან რაიმე მსგავსს, მივუვარდი ფარცხალაძეს, მეც წამეკითხა როგორ კითხულობდა წიგნს, ეს ყველაფერი ამ წერილის დამწერის ნიჭიერებასაც ხაზს უსვამს, ამ წერილს ოთარ ფარცხალაძე ვერ დაწერდა, ამგვარი და შთაგონება ადამიანებისთვის უფრო მეტი იყოს“, – განაცხადა ლაშა თორდიამ.

თურქული გამოცდილება

ეს ჩვენთვის უაღრესად ყურადსაღებია!

ქართველი ბიზნესმენის ორჰან აქსუს (გოგიტიძის) ინიციატივითა და ხელშეწყობით თურქეთის რესპუბლიკაში იმყოფებოდა დელეგაცია საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილის გიორგი ხანიშვილის, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტოს თავმჯდომარის გიორგი მიშელაძის, კოოპერატივების განვითარების არასამთავრობო ასოციაციის თავმჯდომარის გიორგი ზაქაიძის, შპს „აქსვორქის“ დამფუძნებლის ორჰან აქსუს, პროფესორ თეიმურაზ ფაჩულიას შემადგენლობით. დელეგაციამ მონაწილეობა მიიღო რეკონსტრუქციისა და განვითარების ევროპის ბანკის მიერ ორგანიზებულ კონფერენციაში, რომელიც იზმირში გაიმართა და მასში მონაწილეობდნენ თურქეთის წამყვანი კოოპერატივები.

დელეგაციის წევრებს საქმიანი წინადადებებისა და ინფორმაციის გაცვლა ჰქონდათ ევროპის ბანკის აგროკულტურული მიმართულების ხელმძღვანელებთან თურქეთსა და კავკასიაში ქალბატონ ნადია პეტკოვასთან, სპეციალური პროგრამების ხელმძღვანელთან თურქეთში ბატონ თუნჯ დენის შენსოისთან, FAO-ს მდივანთან თურქეთში ქალბატონ აიშეგულ აქინთან. დელეგაციაზე წარუშლელი შთაბეჭდილება დატოვა იზმირის მხარეში მოქმედი კოოპერატივების „კოი-კუუპის“, „ისეთ კარდეშლერის“, „ბადემლის“ საქმიანობამ, რომელთა მიხედვითაც თვალსაჩინო გახდა ის მიღწევები, რომლებსაც კოოპერატივების განვითარების მიმართულებით თურქეთმა ბოლო ოცი წლის მანძილზე მიაღწია.

ჩვენთვის უაღრესად საჭირო და ყურადსაღებია თურქეთის გამოცდილება მესაქონლეობის, მერძევეობის, მემარცვლეობის, მებოსტნეობის, მეხილეობის, მეტყევეობის, მეფუტკრეობის და ა.შ. მიმართულებით. ამ სფეროებში თურქულმა კოოპერატივებმა დიდი ნაბიჯები გადადგეს წინ და მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ მოსახლეობის დასაქმებისა და ქვეყნის აგროკულტურული განვითარების საქმეში. მათი დახმარებით დროის მოკლე მონაკვეთში თურქეთი იქცა წამყვან სასოფლო-სამეურნეო ქვეყნად, რომლის პროდუქციას იცნობენ მსოფლიოს 140-ზე მეტ ქვეყანაში. გასაზიარებელია თურქული კოოპერატივების გამოცდილება შესყიდვების ქსელების, მენეჯმენტის, მარკეტინგის ორგანიზების, ინფრასტრუქტურის მოწყობის კუთხით.

მაისში დაგეგმილია თურქული მხარის ვიზიტი საქართველოში, რასაც მოჰყვება კონკრეტული ხელშეკრულებების დადება სოფლის მეურნეობის სხვადასხვა მიმართულებით, რაც უდავოდ შეუწყობს ხელს ჩვენი ქვეყნების ეკონომიკურ ინტეგრაციას და ჩვენი ხალხების დაახლოებისა და მეგობრობის განმტკიცების კეთილშობილურ საქმეს.

თეიმურაზ ფაჩულია

კახი კალაძე: ჩვენ საფლავები არ მოგვითხრია!

ენერგეტიკის მინისტრმა კახა კალაძემ გუშინ საგანგებო ბრიფინგი გამართა. მან ხანდოს ხეობაში მიმდინარე მშენებლობაზე ისაუბრა და გადამცემი ხაზების დადგმის შესახებ დოკუმენტები და ნებართვები წარმოადგინა.

მისი თქმით, საქართველოსთვის მნიშვნელოვანია ამ პროექტის განხორციელება, მაგრამ ზოგიერთი დესტრუქციული ძალა ცდილობს, მოსახლეობას შეცდომით მიაწოდოს ინფორმაცია და ააბუნტოს.

„გვაბრალებენ ბარბაროსულ და ვანდალურ ქმედებებს, თითქოს, ჩვენ მოვთხარეთ საფლავები, ამოვყარეთ მიცვალებულები და მათ შეურაცხყოფა მივაყენეთ. ეს არის ძალიან დიდი ტყუილი და სიცრუე. ეს არის ამორალური, უზნეო საქციელი ამ დესტრუქციული ძალების მხრიდან. ჩვენ არანაირ საფლავებს არ ვთხრით, კონკრეტულად ეს არის არასამთავრობო ორგანიზაციები, რომლებიც მაქსიმალურად ცდილობენ ადგილობრივი მოსახლეობის აბუნტებას, შეცდომაში შეყვანას. ძალიან ხშირად ისმის, რომ არ არსებობს არანაირი დასკვნა, ეს არის დიდი ტყუილი“, – განაცხადა კახი კალაძემ.

დაპირისპირება ხანდოს ხეობაში – მშენებლობამ ქვათაცვენა გამოიწვია

ხანდოს ხეობის მოსახლეობა მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზის სამშენებლო სამუშაოებს ისევ აპროტესტებს.

ადგილობრივების განცხადებით, სოფელ მუგუდას სასაფლაოზე სამშენებლო ტექნიკის მუშაობა განახლდა. ადგილზე ხანდოს ხეობის მოსახლეობა შეიკრიბა და მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზის სამშენებლო სამუშაოები გააპროტესტა.

ადგილობრივების ინფორმაციით, მძიმე ტექნიკა უშუალოდ სასაფლაოს ტერიტორიას თხრიდა.

მოსახლეობა სამუშაოების შეჩერებას და გადამცემი ხაზის ალტერნატიულ მარშრუტზე გადატანას ითხოვს. საპროტესტო აქციას მცირე დაპირისპირებაც მოჰყვა. ადგილობრივების ინფორმაციით, მაღალი გადამცემი ძაბვის ე.წ. ანძები უკვე დამაგრებულია. სოფელ მუგუდას მცხოვრებლები აღნიშნავენ, რომ ეს ადგილები სეისმურად რთულ ჯგუფს მიეკუთვნება და სამუშაოების შეჩერების მიზნით ხელისუფლებას რამდენჯერმე მიმართეს. თუმცა, მათი თქმით, მათ არავინ უსმენს.

რამდენიმე დღეა, მთავრობის წევრები აცხადებენ, რომ ამ პროექტის შეჩერებას არ გეგმავენ და არც მოსახლეობის მოთხოვნას, ალტერნატიული გზის გამონახვას ამ დრომდე არ თანხმდებიან. კახი კალაძის განცხადებით, ეს პროექტი ენერგეტიკის მინისტრისთვის მნიშვნელოვანია.

ყველაფერი კანონმდებლობის დაცვითაა განხორციელებული! ნარმანია ფარცხალაძის მიწის ნაკვეთზე

ყველაფერი კანონმდებლობის, წესებისა და პროცედურების **დაცვითაა განხორციელებული** – განაცხადა დავით ნარმანიამ ყოფილი პროკურორის ოთარ ფარცხალაძისთვის მიწის ნაკვეთის გადაცემასთან დაკავშირებით. ნარმანიას თქმით, დეტალური კომენტარის გაკეთება მხოლოდ აუდიტის სამსახურის დასკვნის შემდეგ იქნება შესაძლებელი.

„როგორც კი აუდიტის დასკვნა გამოქვეყნდება და ვნახავთ, რასაკვირველია, შევძლებთ გავაკეთოთ დეტალური კომენტარი. ველოდებით დასკვნას, ვინაიდან, არ ვიცით, რა წერია დასკვნაში და რაზეა საუბარი. წინასწარ კომენტარის გაკეთება, ჩემი აზრით, მიზანშეუწონელია. ჩემს ხელთ არსებული ინფორმაციით, ყველაფერი კანონმდებლობის, წესებისა და პროცედურების დაცვითაა განხორციელებული. ასე რომ, არა მგონია რაიმე სამართალდარღვევას ჰქონდეს ადგილი“, – განაცხადა ნარმანიამ.

◎ მკითხველის თხოვნით

როგორ მუშაობს შრომის ინსპექტირების ორგანო სხვადასხვა ქვეყანაში

EMC-იმ შეისწავლა სხვადასხვა ქვეყნის გამოცდილება შრომის ინსპექტირების სისტემის მანდატისა და საქმიანობის სამართლებრივი, ინსტიტუციური და ადმინისტრაციული საფუძვლების თვალსაზრისით. სხვადასხვა ქვეყნის გამოცდილების შესწავლის მიზანს არ წარმოადგენდა ამ მხრივ არსებული საუკეთესო პრაქტიკის კვლევა, არამედ, ამ ნაწილში კვლევის მიზანს წარმოადგენდა, აღეწერა და ეჩვენებინა შრომის ინსპექტირების მექანიზმის არსებობისა და მისი კონკრეტული მახასიათებლებით ფუნქციონირების გამოცდილება, განსხვავებული ისტორიული, პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური კონტექსტის მქონე სახელმწიფოებში.

ამ მიზნით საკვლევ ობიექტებად განისაზღვრა, როგორც ე.წ. განვითარებადი, ისე განვითარებული ეკონომიკის ქვეყნები და იქ ჩამოყალიბებული შრომის ინსპექტირების მექანიზმები. განვითარებადი ეკონომიკის მაგალითად კვლევამ შეარჩია პოსტსაბჭოთა ახალი საბაზრო ეკონომიკის ქვეყანა ყაზახეთი. მაღალი შემოსავლის მქონე ქვეყნებიდან (მშპ-ის ერთ სულ მოსახლეზე 12,476 დოლარის გაანგარიშებით და ზევით) ერთ-ერთია დიდი ბრიტანეთი, როგორც ძლიერი ლიბერალური საბაზრო ეკონომიკის მქონე ქვეყანა. განვითარებულ ეკონომიკებს შორის შეირჩა ასევე ყოფილი სოციალისტური ბლოკის წევრი ქვეყანა ცენტრალური ევროპიდან – პოლონეთი. დამატებით საკვლევ ობიექტად კი – განვითარებული, თუმცა ევროკავშირში ეკონომიკური მაჩვენებლებით ამჟამად ერთ-ერთი ყველაზე სუსტი ლიბერალური დემოკრატია, საბერძნეთის სახით.

შრომის ინსპექტირების მექანიზმის შესამოწმებელი დარგები და სფეროები, შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ILO) სტანდარტი

ILO-ს მიხედვით შრომის ინსპექციის უმთავრეს მანდატს წარმოადგენს შრომის პირობებისა და დასაქმებულთა დაცვის მარეგულირებელი ნორმების აღსრულების ზედამხედველობა. შრომით პირობებშიILO გულისხმობს სამუშაო საათებს, ანაზღაურებას, უსაფრთხოებას, ჯანმრთელობას, სოციალურ კეთილდღეობას, ბავშვების/ახალგაზრდობის დასაქმებას და შრომის უფლების რეალიზებასთან დაკავშირებულ სხვა საკითხებს. შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის სტანდარტით შრომის ინსპექციის მანდატში შედის ორგანოს უფლებამოსილება, შეამოწმოს დასაქმების ადგილებზე დასაქმებულთა ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება.

კვლევის ფარგლებში შესწავლილ ქვეყნებში მოქმედი შრომის ინსპექტირების ორგანოების მანდატს უპირობოდ წარმოადგენს დასაქმების ადგილებზე მოქალაქეთა ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვა, თუმცა მათი მანდატი ამ საკითხებით არ ამოიწურება და შრომითი უფლებების დაცვის ფართო სპექტრზე ვრცელდება, კერძოდ:

საბერძნეთში მოქმედი შრომის ინსპექციის მოდელი მიზნად ისახავს დასაქმებულთა შრომითი უფლებების, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვას. გარდა ამისა, ინსპექციას ექვემდებარება დასაქმებულთა სოციალური უზრუნველყოფის, დასაქმების კანონიერებისა და შრომის კანონმდებლობის აღსრულების კონტროლი.

ევროპას სააკაშვილი აღიზიანებდა

საქართველო უკრაინის გემზე გამობმული ნავია...

ჯონს ჰოპკინსის უნივერსიტეტში, საფრანგეთის არჩევნების შედეგების და ევროპაში ლიბერალიზმის მომავლის განხილვისას, აღმოსავლეთ პარტნიორობის და ევროკავშირის გაფართოების საკითხზეც ისაუბრეს. აშშ-ის ყოფილმა ტოპ-დიპლომატებმა და მიმომხილველებმა აღნიშნეს, რომ მიუხედავად გაერთიანების შიგნით არსებული უთანხმოებებისა და სკეპტიციზმისა, ქვეყნებმა, როგორიცაა საქართველო, იმედი არ უნდა დაკარგონ.

ბრუკინგსის ინსტიტუტის მკვლევარის კონსტანცა სტელცენმიულერის თქმით, საქართველო უნდა ეცადოს საკუთარი საკითხის უკრაინის საკითხთან ერთად დაყენებას.

„საქართველო ახლა უკრაინის გემზე გამობმული ნავია. ევროპელებისთვის საქართველოზე ყურადღების არგამახვილება უფრო ადვილი იყო. მათ აღიზიანებდათ, არ მოსწონდათ სააკაშვილი და არც მას უცდია თავის მოწონება, მათ რიგებში იყო ჩვენი (გერმანიის) კანცლერი, რამაც უფრო ადვილი გახადა საქართველოში მიმდინარე მოვლენებზე ყურადღების არგამახვილება. ამან საქართველოში მიმდინარე ამბები ევროპისთვის არარელევანტური გახადა. დღეს, ის რაც უკრაინაში ხდება, არამარტო რელევანტურია, ეს ევროპული პროექტისთვის სასიცოცხლოა. რუსეთის მიერ გავლენის სფეროს ავტორიტარული და საშინელი გზებით ხელახლა დაპატრონების ზღვარი უკრაინაზე გადის. უკრაინა ევროპის ერთიანობის და თავისუფლებისთვის ცენტრალური ქვეყანაა. ასევე მნიშვნელოვანია დემოკრატიზაციისთვის ის ქვეყნები, რომლებიც ბელარუსიდან კავკასიამდე ექცევა“, — აცხადებს კონსტანცა სტელცენმიულერი. მისი თქმით, გერმანიის გაერთიანების მაგალითი არის ის, რაც საქართველომ და უკრაინამ უნდა გამოიყენონ, ევროპისთვის მათი წევრობის მნიშვნელობის ხაზგასასმელად. მისივე თქმით, დღეს საქართველოს მიერ უკრაინელებთან ერთად მუშაობა უფრო შესაძლებელს გახდის ევროპის პროექტთან დაახლოებას თბილისისთვის.

„უკრაინა მთავარი ფიგურაა საჭადრაკო დაფაზე. უკრაინელებს ეს ესმით და ბევრს მუშაობენ, მიუხედავად ოლიგარქების და პოლიტიკური ელიტის ნაწილის მცდელობისა, რომ ამ პროცესს ხელი შეუშალონ. მე ვფიქრობ, იმისათვის, რომ ევროპამ გააგრძელოს მისი აღმოსავლეთის სერიოზულად განხილვა, საჭიროა (საქართველოს და უკრაინის მიერ) ყურადღების გამახვილება იმაზე, რომ 1989 წლის საოცარი მოვლენა (გერმანიის გაერთანება) მოხდა სამოქალაქო საზოგადოების მცდელობის გამოისობით და თქვენ სწორედ ამასვე ცდილობთ. თქვენ უნდა თქვათ, რომ გჯერათ ევროპული მოდელის და პროექტის. ამის უარყოფა ევროპელებისთვის შეუძლებელია, მაშინაც კი, როდესაც ჩვენ ვმერყეობთ ჩვენივე რწმენაში (ევროპული პროექტისადმი). მე გირჩევდით ქართველებს ისტორიის ეს (გერმანიის) მაგალითი აიღოთ, უკრაინელებთან ერთად იმუშაოთ და დაეხმაროთ კიდეც მათ“, — განაცხადა მან.

ამერიკელი დიპლომატის დენიელ ფრიდის განცხადებით, საქართველომ უნდა გააგრძელოს რეფორმების გატარება და სჯეროდეს იმის, რომ მომავალში ევროპა და ამერიკა უფრო გახსნილები იქნებიან საკუთარ ინსტიტუტებში ახალი წევრების მიღების კუთხით.

„თავისუფლების ისტორიული ტალღა 1989 წელს დაიწყო და 20 წელი გაგრძელდა, ახლა კი შეჩერებულია და უკურეაქციას ვხედავთ. ჩვენ მათ, ვისაც თავისუფალი სამყაროს პრინციპების გვჯერა, უნდა ვეცადოთ ვებრძოლოთ ამ უკურეაქციას, არ დავკარგოთ დრო და ვიყოთ გახსნილები მომავალისთვის, იმ დროისთვის, როდესაც ისტორია კიდევ ერთხელ მოტრიალდება და ინსტიტუტები ახალ წევრებს მიიღებენ. ეს დრო ჯერ არ დამდგარა, თუმცა მე მჯერა, რომ მოვა... თქვენ უნდა გაგრძელოთ რეფორმები, არა მხოლოდ იმიტომ, რომ სხვაგან გავწევრიანდეთ, არამედ საკუთარი თავისთვის“, — განაცხადა „ამერიკის ხმასთან“ საუბარში დიპლომატმა დენ ფრიდმა, რომელსაც სახელმწიფო დეპარტამენტში სხვადასხვა დროს მაღალი თანამდებობა ეკავა. მისი თქმით, მაშინ, როდესაც საქართველო დასავლური ინსტიტუტების წევრობის სერიოზული კანდიდატი გახდა, დასავლეთი არ იყო მზად ახალი ქვეყნები მიეღო საკუთარ რიგებში, თუმცა მისი თქმით, საქართველომ იმედი არ უნდა დაკარგოს.

„მე ვისურვებდი საქართველოში „ვარდების რევოლუცია“ და რეფორმები 10 წლით ადრე მომხდარიყო. თუმცა მაშინ როდესაც საქართველო დასავლური ინსტიტუტების წევრობის სერიოზული კანდიდატი გახდა, დასავლეთს საკუთარი თავის ნაკლებად სწამდა და რუსეთის ნაკლებად კეთილმოსურნე იყო... ყოველდღე, როდესაც თქვენი ქვეყანა სუვერენიტეტს და არჩევანის თავისუფლებას ინარჩუნებს, კიდევ ერთი დღეა იმისკენ, რომ ისტორია შეიცვლება, ამერიკა და ევროპა დაიბრუნებს თვითრწმენას. ხაზს ნუ გადაუსვამთ მომავალს“, — ამბობს დინ ფრიდი.

მიუხედავად დასავლეთში მიმდინარე მოვლენების პესიმისტურად შეფასებისა, საფრანგეთში პოპულისტების დამარცხება და პროევროპული კანდიდატის ემანუელ მაკრონის გამარჯვება, დღეს მიმომხილველებს და მკვლევარებს აძლევს იმედს, რომ ევროკავშირი და ევროპა ახალი სუნთქვით გააგრძელებს არსებობას, გადალახავს არსებულ გამოწვევებს, შეინარჩუნებს ერთიანობას და ბრიტანეთის მიერ გაერთიანების დატოვების მიუხედავად, მოახერხებს თანამშრომლობის გაღრმავებას.

„ამერიკის ხმა“

მკითხველის თხოვნით

ყაზახეთში შრომის ინსპექციის ფუნქციას წარმოადგენს კანონმდებლობით შრომით სამართლებრივ ურთიერთობებში არსებული ნებისმიერი პირობის შესრულების კონტროლი.

პოლონეთში შრომის ინსპექციის საზედამხედველო ფუნქციებში შედის დასაქმების ადგილებზე უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის საკითხებზე არსებული რეგულაციები და შრომითი ურთიერთობიდან გამომდინარე საკითხები, სამუშაო დრო, შვებულებები, მშობლის სტატუსთან დაკავშირებული დასაქმებულთა შრომის პირობები, აგრეთვე, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისა და ახალგაზრდების დასაქმების საკითხები.

დიდ ბრიტანეთში შრომის ინსპექტირების სისტემას ქმნის სხვადასხვა უწყების ერთობლიობა, სადაც ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების აღმასრულებელი ორგანო მიმართულია უშუალოდ დასაქმებულთა ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვაზე. თუმცა, ასევე, არსებობს სხვა სახელმწიფო ორგანოები, რომელთა საქმიანობის სფეროს განეკუთვნება დასაქმების სააგენტოების საქმიანობის შემოწმება და ამ მხრივ ინდუსტრიულ სექტორში მოქმედი სააგენტოებისა თუ დამსაქმებლების საქმიანობის დამორჩილება შრომით უფლებებთან. ასევე, ექსპლუატაციის, სამუშაო დროის რეგულირებისა და კანონმდებლობით განსაზღვრული მინიმალური ხელფასის ოდენობის დაცვის კონტროლი.

სამუშაო ადგილზე დაშვება ნებართვის გარეშე

შრომის ინსპექციის სფეროში არსებულიILO-ს ძირითადი კონვენციები ითვალისწინებს შრომის ინსპექტორთა უფლებამოსილებას, ყოველგვარი წინასწარი შეტყობინებისა და დამსაქმებელი პირის/საწარმოს თანხმობის გარეშე შევიდეს და შეამოწმოს კონკრეტული დასაქმების ადგილი დღე-ღამის ნებისმიერ მონაკვეთში, მოქმედებისთვის საჭირო თავისუფლებითა და იმ პირობით, რომ არ მოხდება ჩარევა შრომის პროცესში იმაზე მეტად, ვიდრე ეს აუცილებელია ეფექტიანი ინსპექტირებისათვის.

სხვადასხვა ქვეყნების გამოცდილება

შრომის ინსპექციებს, როგორც წესი, თავისუფალი წვდომა აქვთ საწარმოებზე. ყველა საკვლევი ქვეყნის შემთხვევაში შრომის ინსპექტორები უფლებამოსილი არიან საზედამხედველო ფუნქცია განახორციელონ როგორც გეგმური, ისე არაგეგმური შემოწმებების გზით.

ყაზახეთში შრომის ინსპექტორთა ვიზიტები არის როგორც გეგმური, ისე არაგეგმური ხასიათის, რაც ხორციელდება ფიზიკური და იურიდიული პირების, აგრეთვე სახელმწიფო ორგანოთა საჩივრების საფუძველზე. თუმცა ყაზახეთის კანონმდებლობა არ უშვებს ანონიმური შეტყობინების საფუძველზე შრომის ინსპექციის ვიზიტის შესაძლებლობას, ასევე შრომის ინსპექციის უფლებას, პირადი ინიციატივის საფუძველზე შეამოწმოს კონკრეტული საწარმო.

დიდი ბრიტანეთის შემთხვევაში შრომის ინსპექცია მუშაობს ყოველწლიური გეგმის მიხედვით, რომელიც დადგენილია შესაბამისი კონსულტაციების შედეგად. შრომის ინსპექცია თავის ფუნქციებს უპირველესად ახორციელებს პროაქტიული ინსპექტირების, ისევე როგორც შემთხვევებსა და საჩივრებზე რეაგირების საშუალებით.

საბერძნეთსა და პოლონეთში ინსპექტორებს დასაქმების ადგილებზე წვდომა აქვთ დღისა და ღამის ნებისმიერ მონაკვეთში და არ არიან შეზღუდული ვადებში.

შრომის საზედამხედველო ორგანოს რეაგირების მექანიზმები

ILO-ს სტანდარტი ითვალისწინებს კანონმდებლობის მოთხოვნათა დამრღვევის, აგრეთვე, ინსპექტორებისათვის წინააღმდეგობის გამწევი პირების მიმართ ადეკვატურ სანქციას, რაც იმავდროულად იქნება ეფექტიანად აღსრულებადი. მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში არსებული შრომის ინსპექციის მოდელების კვლევის საფუძველზე, ILO გამოყოფს რამდენიმე სახის სანქციას, რაც კლასიკურად სანქცირების აღიარებულ ფორმებს წარმოადგენს და ემსახურება როგორც პრევენციულ, ასევე რეაგირებით მიზნებს. მათ შორის იგულისხმება გაფრთხილება, შენიშვნა სხვადასხვა სახის დარღვევათა აღმოფხვრის თაობაზე, ფულადი ჯარიმა, დაწესებულების საქმიანობის შეჩერება, ლიცენზიის გაუქმება, დაწესებულების საქმიანობის შეწყვეტა, სამოქალაქო და სისხლისსამართლებრივი სანქციები.

სხვადასხვა ქვეყნების გამოცდილება

სხვადასხვა ქვეყნების გამოცდილება აჩვენებს, რომ შრომის ინსპექციის ინსტიტუციური მოდელის განსხვავებულობის მიუხედავად, ყველა მათგანს აქვს როგორც პრევენციული, ისე რეაგირებითი მიზნები. ზედამხედველობისას, თითოეული საკვლევი ქვეყნის კანონმდებლობა ინსპექციას ანიჭებს დარღვევების შემთხვევაში სანქცირების უფლებამოსილებას, რომელსაც პრევენციული და რეაგირებითი მიზანი აქვს.

დიდი ბრიტანეთის შრომის ინსპექცია უფლებამოსილია, დარღვევების გამოსწორების შესახებ შეატყობინოს, ამავდროულად, დარღვევის გამოსასწორებლად განსაზღვროს შესაბამისი ვადა, რომლის დაუცველობა, თავის მხრივ, შედარებით მკაცრი სანქცირების საფუძველს წარმოადგენს. ინსპექტორებს ასევე შეუძლიათ, გამოსცენ ამკრძალავი ხასიათის აქტები იმგვარ ქმედებათა შეწყვეტის მიზნით, რომელსაც კონკრეტული საფრთხის შემცველად მიიჩნევენ.

საბერძნეთში კანონმდებლობის დარღვევის აღმოჩენის შემთხვევაში, ინსპექტორები დამრღვევს განუსაზღვრავენ ნებიერ ვადას, რათა წარუდგინოს დოკუმენტები, სადაც დაასაბუთებს თავის პოზიციას არსებულ დარღვევასთან დაკავშირებით. თუკი დასაბუთებას ინსპექტორები არადამაჯერებლად მიიჩნევენ, უფლება აქვთ, დამრღვევის მიმართ გამოიყენონ კონკრეტული სანქცია, მათ შორის, დააკისრონ ჯარიმა, 500-დან 50 000 ევრომდე ოდენობით, რაც დამოკიდებულია დარღვევის სერიოზულობასა და საწარმოს სიდიდეზე. თავად კანონმდებლობა არ განსაზღვრავს ჯარიმის ზუსტ რაოდენობას, რის გამოც სწორედ ინსპექტორები წყვეტენ აღნიშნულ საკითხს, მათ ზემდგომთან შეთანხმების საფუძველზე.

ყაზახეთში შრომის ინსპექცია უფლებამოსილია, დააკისროს ადმინისტრაციული სანქცია დამსაქმებელს, აგრეთვე, შეაჩეროს დასაქმების ადგილას სამუშაო პროცესი, აკრძალოს პერსონალის დაცვისთვის არსებული გამოუსადეგარი საშუალებები, შეაჩეროს დასაქმებულები, რომლებიც არ ემორჩილებიან ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების სტანდარტებს და ამასთან მიმართოს სამართალდამცავ თუ სასამართლო ორგანოებს დაუმორჩილებლობის შემთხვევაში.

პოლონეთში შრომის ინსპექტორები უფლებამოსილი არიან, დამსაქმებელს განუსაზღვრონ კონკრეტული ვადა აღმოჩენილი დარღვევების აღმოფხვრის შესახებ, აგრეთვე, გამოსცენ ბრძანებები სამუშაოების შეჩერების ან შეწყვეტის თაობაზე. ასევე, იმ დანადგარების მუშაობის შეჩერების შესახებ, რომლებიც დასაქმებულთა სიცოცხლის ან ჯანმრთელობისთვის საფრთხის შემცველია. ამასთანავე, მათ აქვთ დასაქმების ადგილებზე შემთხვევების გამოძიების, ისევე როგორც დარღვევებზე ჯარიმების გამოწერის უფლებამოსილება.

„ადამიანის უფლებების სწავლებისა და მონიტორინგის ცენტრი“

რომან კიზირია: პიროვნული და ეროვნული ღირებული

სამეგრელოს ერთ-ერთ ძირძველ კუთხეს — აბაშას, არა ერთი სახელოვანი კაცი აღუზრდია. ასე გრძელდებოდა საუკუნეთა მანძილზე, ასე გრძელდება დღესაც. სწორედ ასეთი კაცური კაცის სახელს ატარებს ბატონი რომან კიზირია, მაღალკვალიფიციური ეკონომისტი, უბადლო ორგანიზატორული ნიჭით აღსავსე, გამოცდილი სამეურნეო მუშაკი, აქტიური ცხოვრებისეული პოზიციის მქონე პიროვნება და რაც მთავარია, დიდებული ქართული ოჯახის მეთაური, რომელსაც სულ ახლახან 70 წელი შეუსრულდა.

კაცმა რომ თქვას, 70 წელი არ არის ცოტა, მაგრამ ბატონ რომანისთანა კაცისთვის ძალიან ცოტაა, რამეთუ მისი ცხოვრება და მოღვაწეობა გაუთავებელი შრომის, ახლის შენების, დაუოკებელი ოპტიმიზმის და სიკეთის კეთების სურვილით არის აღსავსე. იმდენად დამუხტული, იმდენად დაძაბული და მრავალფეროვანია ეს 70 წელი, რომ ძნელია, ბევრმა შეძლოს ამ ტვირთის ტარება.

საკმარისია, ახსენო რომან კიზირიას სახელი, იმავდროულად ყველა იბადრება. ყველა კუთხეს თავისი კანონი და კაიკაცობის სასწორი აქვს. „წესიერი და კეთილშობილი კაცია, ღმერთმა გაუმარჯოსო“ — ამ სიტყვებით მოიხსენებენ ბატონ რომანს აბაშელები. „იასონ კიზირიასა და გოგოლა მიმინოშვილის შვილი სხვანაირი არც შეიძლება იყოსო“, — დაამატებენ მხცოვანები. დასტურ ასეა, მშრომელ, პატიოსან, ტრადიციულ ოჯახში აღიზარდა ბატონი რომანი.

მისი მშობლები მთელ რაიონში გამორჩეული იყვნენ სინდისითა და ზნეობით, შრომისმოყვარეობით, სიალალით, მოყვასისადმი გვერდში დგომით. ამ სულისკვეთებით აღზარდეს სამი შვილი. სამივემ უმაღლესი განათლება მიიღო. ბატონი რომანის ძმა — ემზარ კიზირია სამების ტაძრის მშენებლობის მთავარი ინჟინერი იყო, დახვწილი ინტელიგენტი, თავისი საქმის ღრმა მცოდნე და პროფესიონალი, რომელმაც მთელი სული და გული ჩააქსოვა ამ დიდ მამულიშვილურ საქმეს. რაოდენ გულდასაწყვეტია მისი ამ ქვეყნიდან ნაადრევად წასვლა.

რომანის და ივეტა, ეკონომისტია.

განათლება და ინტელექტი თავს არასდროს მალავს. 1970 წელს დაამთავრა ბატონმა რომანმა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. სამხედრო სავალდებულო სამსახურის დამთავრების შემდეგ მუშაობას იწყებს საქ. კპ აბაშის რაიკომში ინსტრუქტორად, ამავე წელს არჩეულ იქნა საქართველოს ალკკ აბაშის რაიკომის პირველ მდივნად.

ბატონი რომანი საქვეყნოდ ცნობილი აბაშური ექსპერიმენტების უშუალო მონაწილე იყო. ამ პერიოდში ხელმძღვანელ მუშაკებად ყველაზე გამოცდილ და საქმიან კადრებს არჩევდნენ. ასე დაწინაურდა იგი ჯერ საქართველოს კპ აბაშის რაიკომის საორგანიზაციო განყოფილების გამგედ, შემდეგ მეორე და პირველ მდივნად.

მას ყველაფერი წინასწარ გათვლილი და აწონილ-დაწონილი ჰქონდა. რაიონის ბიუჯეტის შედგენა, შემოსავლების სოციალური სამართლიანობით განაწილება, როგორც ცენტრალური, ისე ადგილობრივი წყაროებიდან მეურნეობრიობის წარმართვა, სასიკეთო სტრატეგიული კურსის შემუშავება და განხორციელება. ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით აყალიბებდა სოციალურ-ეკონომიკურ პროგრამას და არნახულ შედეგებსაც აღწევდა. რამდენად სასიამოვნოა შენს მიერ აშენებულით ტკბობა: სკოლები, კულტურის კერები, საბავშვო ბაღები, ქარხნები, ადმინისტრაციული შენობები და სხვ. რომელ ერთს ჩამოთვლი, რა გამოლევს იმ წლებში გაკეთებულ საქმეებს და ყველაფერს ამას რომან კიზირია აკეთებდა უდიდესი პასუხიმგებლობით, წინდახედულობით და ტაქტით.

პარტიული საქმიანობის შემდეგ ბატონი რომანი ბიზნესში ჩაერთო, ოჯახთან ერთად ხუთი წელი დაჰყო რუსეთში, ბოლო ექვსი წელია, აბაშაშია და მშობლიურ სოფელში წარმატებული ფერმერია. მეცხოველეობისა და მემცენარეობის განვითარებას ჩაუდგა სათავეში, ხალხი დაასაქმა, სოფელი მაღლიერია. მის ცოდნასა და გამოცდილებას ბევრი სხვა იზიარებს და წარმატებასაც აღწევს.

ყველაზე უმთავრესი რომან კიზირიასთვის არის მტკიცე ოჯახი. მას მისაბაძი ოჯახი ჰყავს, მეუღლე ლია ადამია, განათლებული, გაწონასწორებული, მომხიბლველი ქალბატონი თავისი უშუალობით, უბრალოებითა და სათნოებით ხიბლავს ყველას.

ასევე შესანიშნავი შვილები აღზარდეს ბატონმა რომანმა და ქალბატონმა ლიამ — მარიკა და იასონი. იასონი სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროში მუშაობს, მარიკა სამი შვილის დედაა და მთავარ სამსახურად სწორედ ამას თვლის. მშობლების მსგავსად ისინიც უბრალოებით და კეთილსინდისიერებით გამოირჩევიან.

ბატონი რომანი არის ის კაცი, რომელსაც შეუძლია, ყველაზე უკეთ იგრძნოს მოყვასის გაჭირვება, იფიქროს და გამონახოს საშუალება, რათა ოდნავ მაინც შეუმსუბუქოს ცხოვრებისეული ტკივილი. იგი დაჯილდოებულია ყველა იმ სიკეთით, რაც სიცოცხლეს, სილამაზესა და სიხარულს ანიჭებს კაცს. უყვარს საქმე, რომელსაც აკეთებს, აქვს უნარი — ეს „სენი“ სხვასაც შეჰყაროს, გააჩნია ცოდვა-მადლის, ანუ სამართლიანობის გარჩევისა და მოთმინების დიდი უნარი.

კაცი მზესავით ნათელი და მუდამ ფუტკარივით მოფუსფუსე... განსწავლული, მჭერმეტყველი, ჩინებული მოსაუბრე, მწიგნობარი, სუფთა, წმინდა, ჭეშმარიტი ქართველი კაცის მაგალითი. ამ თვისებებით აირჩიეს მადლიერმა აბაშელებმა ბატონი რომანი აბაშის საპატიო მოქალაქედ.

70 წელია, ატარებს კაიკაცობის ტვირთს, თუმცა მთლად ტვირთი არ ეთქმის, რადგან მძიმე კია, მაგრამ ერთდროულად მსუბუქია და სასიამოვნოც. ბატონ რომანს კაიკაცობა ემსუბუქება, იგი სხვის დასახმარებლად ყოველთვის მზად არის და არ ეზარება. ამიტომაც აბაშელები სიყვარულით ადევნებენ თვალს აბაშის ქუჩებში მიმავალ წელგამართულ ღირსეულ ადამიანს, სიყვარულით, სითბოთი, მოკრძალებით უკრავენ თავს, რადგან იციან, რომ მისი სახით ესალმებიან და ეფერებიან არა მხოლოდ კონკრეტულ პიროვნებას, არამედ აბაშის აღმავლობის ისტორიას, მის დღევანდელობასა და მომავალს.

ბატონო რომან, უმადურობა ყველაზე ცუდი ზნეა ადამიანისთვის. ამიტომ გვინდა, იცოდეთ, თქვენი მეგობრები, აბაშელები, იმ კარგი საქმეებისთვის, რაც გიკეთებიათ რაიონის, თქვენი ხალხისთვის, იმ კარგი მამულიშვილობისთვის მუდამ მადლიერი იქნებიან. თქვენი ყველას ეიმედება, ყველას ჭირისუფალი ხართ და ამიტომ ძალიან დიდხანს, დიდხანს უნდა იცოცხლოთ ასე მხნედ, ასე ვაჟკაცური შემართებით.

შრომის ხალისი, მეგობრების სიყვარული და მხარდაჭერა ნუ მოგიშალოთ ღმერთმა.

მეგობრები

აბრეშუმის გზის ფონდი და საქართველო

ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში ვიზიტის ფარგლებში საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა გიორგი გახარიამ შეხვედრა გამართა აბრეშუმის გზის ფონდის ხელმძღვანელ პირებთან. გიორგი გახარიამ კიდევ ერთხელ გაუსვა ხაზი საქართველოსა და ჩინეთს შორის გაფორმებული თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულების მნიშვნელობას და ისაუბრა იმ ეკონომიკურ სარგებელზე, რასაც თავისუფალი სავაჭრო რეჟიმი მოუტანს ჩინეთსა და საქართველოს ახალი აბრეშუმის გზის ფარგლებში. მინისტრის განცხადებით, საქართველოს გეოგრაფიული მდებარეობა და საინვესტიციო გარემო ქვეყანას საშუალებას აძლევს, გაზარდოს არსებული პოტენციალი, გახდეს რეგიონალური მნიშვნელობის სატრანსპორტო და ლოგისტიკური ჰაბი და აზიასა და ევროპას შორის საავაჭრო ტვირთების უმოკლეს დროში ტრანსპორტირებისას შეასრულოს მნიშვნელოვანი ფუნქცია. მინისტრმა ასევე ისაუბრა საქართველოში მიმდინარე იმ ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე, რომლებიც განსაკუთრებულ როლს შეიძენს აბრეშუმის გზის სატრანსპორტო კორიდორის სწრაფ განვითარებაში.

მხარეები მიესალმნენ ჩინეთსა და საქართველოს შორის თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების გაფორმებას, რომელიც ხელს შეუწყობს ვაჭრობის განვითარებას და ამ მიმართულებით დამატებითი ბარიერების აღმოფხვრას, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია „სარტყელი და გზის“ ინიციატივის განხორციელებისთვის.

აბრეშუმის გზის ფონდი პროექტის „სარტყელი და გზა“ ხელშეწყობისთვის ჩინეთის ინიციატივით შეიქმნა და მისი კაპიტალი 40 მილიარდ აშშ დოლარს შეადგენდა.

გამოკითხულთა უმრავლესობა ყველაზე დადებითად საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის საქმიანობას აფასებს - NDI

NDI-ის კვლევის თანახმად, წინა წლებთან შედარებით რეიტინგის კლების მიუხედავად, გამოკითხულთა უმრავლესობა ყველაზე დადებითად საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის საქმიანობას აფასებს. კერძოდ, გამოკითხულთა 14% საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის საქმიანობას ძალიან კარგად აფასებს, 44% — კარგად, 23% — საშუალოდ, 6% — ცუდად, 1% — ძალიან ცუდად. გამოკითხულთა 11%-მა კითხვაზე პასუხი არ იცის, ხოლო 1%-მა პასუხზე უარი განაცხადა.

მოსახლეობის 67%-ს სურს, რომ სახელმწიფომ ეკლესიის ხარჯები აკონტროლოს

„ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის“ მიერ ჩატარებული კვლევიდან ირკვევა, რომ გამოკითხულთა 67% სახელმწიფოს მიერ ეკლესიის ხარჯების კონტროლს უჭერს მხარს.

კვლევის თანახმად, 43% სურს, სახელმწიფომ განაგრძოს ეკლესიისთვის თანხის გამოყოფა. 14%-ს სურს, რომ გამოყოფილი თანხა გაიზარდოს, 20%-ს სურს, რომ შემცირდეს დაფინანსება, 8% კი დაფინანსების შეწყვეტას ემხრობა.

არც ერთი პარტია მათ გამოკითხულთა შეხედულებებთან ახლოს არ დგას!

ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) კვლევის მიხედვით, გამოკითხულთა უმეტესობა მიიჩნევს, რომ არც ერთი პარტია მათ შეხედულებებთან ახლოს არ დგას. კითხვაზე, რომელი პარტია დგას თქვენს შეხედულებებთან ყველაზე ახლოს, ასეთი პასუხი ყველაზე მეტმა 38%-მა გასცა. 29% მიიჩნევს, რომ მათ შეხედულებებთან ყველაზე ახლოს „ქართული ოცნებაა“. 10% ფიქრობს, რომ ეს არის „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“. 4% მიიჩნევს, რომ „პატრიოტთა ალიანსი“, 3% კი ფიქრობს, რომ „ლეიბორისტული პარტია“.

გამოკითხულთა 84% პრეზიდენტის პირდაპირი წესით არჩევის მომხრეა!

NDI-ს კვლევის მიხედვით, გამოკითხულთა 84% მიიჩნევს, რომ საქართველოს პრეზიდენტის არჩევა პირდაპირი წესით, ხალხის მიერ უნდა მოხდეს. 9% ფიქრობს, რომ პრეზიდენტი უნდა აირჩიოს ხალხის მიერ არჩეულმა წარმომადგენლებმა (მაგალითად, საკრებულოს წევრებმა ან პარლამენტარებმა). არც ერთ მოსაზრებას არ ეთანხმება გამოკითხულთა 2%.

NDI-ის მიერ გამოკითხულთა თითქმის ნახევარი მაჟორიტარული სისტემის შენარჩუნების მომხრეა. კითხვაზე, უნდა შევინარჩუნოთ თუ არა მაჟორიტარები საქართველოს პარლამენტში, 47% დადებითად პასუხობს, 28%-ს არ მოსწონს მაჟორიტარული სისტემა, ხოლო 24%-ს კითხვაზე პასუხი არა აქვს.

მეტს რას ელოდებით თბილისის მერიისგან?

ვფიქრობ, რომ განწყობა გაცილებით უკეთესი, პოზიტიური და მაღალრეიტინგულია, — ამის შესახებ თბილისის მერმა დავით ნარმანიამ NDI-ს კვლევებთან დაკავშირებით განაცხადა.

„ზოგადად NDI-ს კვლევის მეთოდოლოგიასა და მიდგომებთან დაკავშირებით ჩვენი ხელისუფლების პოზიცია საერთოა. ჩვენ ძალიან ბევრ საქმეს ვაკეთებთ. თუ რასაც ჩვენ ვაკეთებთ არაფერს ნიშნავს და ეს ყველაფერი მიუთითებს იმაზე, რომ ქალაქის მერი დაბალრეიტინგულია, მაშინ იგივე საზოგადოებას უნდა ვკითხოთ — მეტს რას ელოდებიან თბილისის მერიისგან? — ვფიქრობ, რომ განწყობა გაცილებით უფრო უკეთესი, პოზიტიური და მაღალრეიტინგულია“, — განაცხადა ნარმანიამ.

ნიკოლაი სტარიკოვი

ცილდაწამებული გენერალისიმუსი

ვიხსენებთ ერთად

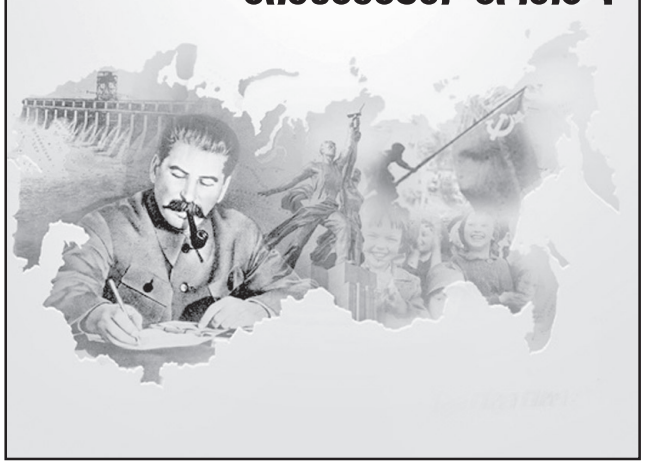

— 1941-ის სასწავლო წელს, — თქვა ს.კ. ტიმოშენკომ, — ჯარებს ექნებათ შესაძლებლობა, მოემზადონ უფრო მიზანსწრაფულად, უფრო ორგანიზებულად, რადგანაც იმ დროისათვის ისინი მოეწყობიან დისლოკაციის ახალ რაიონებში.

შემდეგ გამოვიდა გენერალ-პოლკოვნიკი დ.გ. პავლოვი. მან განვლილი თათბირის შეფასებით დაიწყო, მაგრამ ის სტალინმა შეაჩერა.

— რაში იმალება „წითლების“ ჯარების მხარის წარუმატებელი მოქმედებების მიზეზები? — იკითხა მან.

დ.გ. პავლოვი შეეცადა ხუმრობით გამოსულიყო მდგომარეობიდან, თქვა, რომ სამხედრო თამაშებში ასე ხდება. ეს ხუმრობა ი.ბ. სტალინს აშკარად არ მოეწონა და შენიშნა:

— ოლქის ჯარების სარდალი უნდა ფლობდეს სამხედრო ხელოვნებას, შეეძლოს, ნებისმიერ პირობებში გამონახოს სწორი გადაწყვეტილება, რაც ჩვენ ჩატარებულ თამაშში არ გამოგვივიდა.

შემდეგ ი.ბ. სტალინმა, ეტყობა, დაკარგა ინტერესი დ.გ. პავლოვის გამოსვლისადმი და იკითხა:

— კიდევ ვის სურს აზრის გამოთქმა?“

რა დაინახეთ ამ მოკლე ამონარიდში? კვლავ ხელახლა წერენ სიტყვებსა და ფრაზებს, რომლებიც ცვლიან განწყობილებას და შთაბეჭდილებას. „სტალინის ორი-სამი მკვეთრი რეპლიკის შემდეგ“, მკვეთრი შენიშვნების შემდეგ, რისი გახსენებაც არ მინდა“. სტალინი კვლავ გამოჰყავთ უხეშ, უზრდელ ადამიანად, რომელიც შეურაცხყოფას აყენებს თავის სარდლებს. ინტერესი გეკარგება მათი სიტყვებისა და აზრებისადმი. რატომ, მისი სიკვდილის შემდეგაც კი, მემუარების ყველა ავტორი ხაზგასმით აღნიშნავდა სტალინის განსაკუთრებულ ზრდილობას? ვინ აიძულებდა მათ ბელადის სიკვდილის შემდეგ ელაპარაკათ მისი ზრდილობიანობისა და ტაქტიანობის შესახებ? ვის დავუჯეროთ ყველა მარშალსა და ჟუკოვს — თუ ანა დავითის ასულ მირკინას? მირჩევნია, დავუჯერო სამხედრო მარშლებს. მე მჯერა უკვე ჩვენგან ნახსენები ნავთობ-გაზის დარგის შემქმნელის ნ.კ. ბაიბაკოვისა. ის ხომ წმინდად სამოქალაქო და არა სამხედრო ადამიანი იყო. მაგრამ თავის მემუარებში სრულიად ერთმნიშვნელოვნად წერს სტალინის „უხეშობასა და უზრდელობაზე“:

კ. ა. მერეცკოვი

„არ შემიძლია, გავიხსენოთ თუნდაც ერთი შემთხვევა, როდესაც სტალინს ხმა აემაღლებინოს, ვინმე გაელანძღოს, ან ესაუბროს გაღიზიანებული ტონით. ის არასოდეს დაუშვებდა, რომ მისი თანამოსაუბრისთვის მიეყენებინა ჩრდილი, შეშინებული ყოფილიყო მის წინაშე, დაბნეულიყო შიშისგან ან პატივისგან. მას შეეძლო უმალვე და შეუმჩნევლად დაემყარებინა ადამიანებთან მიმნდობი საქმიანი კონტაქტი. დიახ, ბევრი მასთან თათბირებზე გამომსვლელი ღელავდა, და ეს გასაგებიცაა. მას რაღაც განსაკუთრებული ადამიანური უნარით შეეძლო ეგრძნო თანამოსაუბრე, მისი მღელვარება, და ან საუბარში მსუბუქად ჩართული სიტყვით, ან ერთი ჟესტით შეეძლო მოეხსნა დაძაბულობა, დაემშვიდებინა, წაეხალისებინა იგი. ან მეგობრულად გაეხუმრა.

მახსოვს, თუ როგორ მოხდა ერთხელ კაზუსი: სიტყვის წარმოსათქმელად ფეხზე წამომდგარი „გროზნოს ნავთობის“ უფროსი კოჩერგოვი თითქოს გაქვავდა და მღელვარებისაგან ერთი სიტყვის თქმაც ვერ მოახერხა, სანამ სტალინმა არ გამოიყვანა ის შოკიდან, დამამშვიდებლად არ წარმოთქვა:

— ნუ ღელავთ, ამხანაგო კოჩერგოვ, ჩვენ აქ ყველა შენი ხალხი ვართ“.

დამეთანხმეთ, სტალინი რომ ყოფილიყო ჩამოყალიბებული უდიერი და უხეში, მოექცეოდა უდიერად და უხეშად უწინარეს ყოვლისა შტატის მუშაკებს და, უკვე უკიდურეს შემთხვევაში, — თავის გენერლებსა და მარშლებს. თუნდაც თვითგადარჩენის გრძნობით — იმ ფაქტს კი, რომ სტალინი იყო ჭკვიანი კაცი, არ უარყოფენ ყველაზე მთავარი „დესტალინიზატორები“, მაგრამ როდესაც არის დაკვეთა სტალინის სახელისთვის ჩირქის მოცხების შესახებ, აქ უკვე აღარ სცალიათ ისტორიული სამართლიანობისათვის. დაკვეთა შესრულებული უნდა იქნეს. და აი, ამოტივდება ასეთი მარგალიტები: „... ეტყობა, დაკარგა დ.გ. პავლოვის გამოსვლისადმი ინტერესი“. არა ბალეტზე, არა ოპერაში იყო სტალინი, რომ შეძლებოდა, ეჩვენებინა თავის ირგვლივ მყოფთათვის თავისი მოწყენილობა, თუმცა იქაც კი უადგილო და უზრდელობა იქნებოდა. რას ნიშნავს — „დაკარგა ინტერესი“? მიმდინარეობს სამხედრო თამაშის გარჩევა, აქ ყველაფერი ზედმიწევნით უნდა განალაგო, ყველაფერი გაარკვიო. სწორედ ამისთვის, არსებითად, შეიკრიბა კიდეც წითელი არმიის მთელი წარჩინებულება.

გარდაქმნისდროინდელი ვარიანტი (ფალსიფიკატორების მიერ ჩამატებული ტექსტი გამოყოფილია კურსივით):

„ი.ბ. სტალინმა შეწყვიტა დისკუსია, დაგმო გ.ი. კულიკი შეხედულობათა ჩამორჩენილობის გამო.

— ომში გამარჯვება, — შენიშნა მან, — იქნება იმ მხარეს, რომელსაც ჰყავს მეტი ტანკი და აქვს ჯარების უფრო მაღალი მოტორიზაცია.

ი.ბ. სტალინის ეს შენიშვნა როგორღაც არ უკავშირდებოდა მის წინა შეხედულებას ამ საკითხთან დაკავშირებით. როგორც ცნობილია, 1939 წლის ნოემბერში დაიშალა ჩვენი სატანკო კორპუსები, და უმაღლეს სატანკო გაერთიანებად ბრძანებით უნდა ყოფილიყო სატანკო ბრიგადა.

დასასრულ ი.ბ. სტალინმა პოლიტბიუროს წევრებისადმი მიმართვაში განაცხადა:

— უბედურება ისაა, რომ ჩვენ არ გვყავს გენერალური შტაბის ნამდვილი უფროსი. უნდა შევცვალოთ მერეცკოვი. — ასწია ხელი და დაუმატა: — სამხედროები თავისუფლები არიან.

ჩვენ გამოვედით მისაღებში. კ.ა. მერეცკოვი დუმდა. დუმდა სახალხო კომისარი. ვდუმდით ჩვენც, სარდლები. ყველა გაოგნებული იყო ი.ბ. სტალინის სიმკვეთრით და იმით, რომ კირილ ათანასეს ძე მერიცკ„ოვს დაუმსახურებლად აწყენინეს. კ.ა. მერეცკოვთან მე ხანგრძლივი დროის განმავლობაში ვმუშაობდი ბელარუსის განსაკუთრებულ სამხედრო ოლქში, სადაც ის ოლქის შტაბის უფროსი იყო, როდესაც ოლქს სათავეში პირველი რანგის მეთაური ი.პ. უბორევიჩი ედგა. ის კ.ა. მერეცკოვს აფასებდა, როგორც შრომისმოყვარე, მცოდნე და გამოცდილ მუშაკს.

ა.ი. ერომენკო თავის წიგნში „ომის დასაწყისში“ გადმოგვცემს ი.ბ. სტალინის ვრცელ გამოსვლას უმაღლესი სამხედრო სამეთაურო შემადგენლობის უკანასკნელ სხდომაზე. უნდა ვთქვა, რომ ი.ბ. სტალინი არ ესწრებოდა არც ერთ თათბირს, ამიტომ გამოსვლაც არ შეეძლო. ეტყობა, ავტორმა შეცდომით მიაწერა მას ეს გამოსვლა“ (გ.ჟუკოვი „მოგონებები და აზრები“).

ჩვენ აქ ვხედავთ მთელი აბზაცებისა და წინადადებების დამატებებს, რომლებიც ცვლიან საერთო შთაბეჭდილებას: „ყველა გაოგნებული იყო ი.ბ. სტალინის სიმკვეთრით და იმით, რომ კირილ ათანასეს ძე მერეცკოვს დაუმსახურებლად აწყენინეს“. უხეში, უგუნური სტალინი. უზრდელი. აი რისი დამატება სურთ ისტორიის გამყალბებლებს. და მართლაც — ომში გავიმარჯვეთ მისი ნების წინააღმდეგ...

თავი 9.

დიდი სამამულო ომის წინ

გ.კ. ჟუკოვის მემუარების მეცხრე თავი გვაძლევს უნიკალურ შესაძლებლობას: შევადაროთ ის, რასაც თავდაპირველ ვარიანტში წერდა, იმას, თუ რა დაუმატეს გამყალბებლებმა. აი, ციტატები ამ თავიდან, რომლებშიც საუბარი შეეხება მძიმე და თავდაცვის მრეწველობის განვითარებას ომისწინა ბოლო წელს და სტალინის როლს ამ პროცესში.

წიგნის საწყისი ვარიანტი:

„ი.ბ. სტალინი თავად ეწეოდა დიდ მუშაობას თავდაცვის საწარმოებთან, კარგად იცნობდა ათასობით ქარხნების დირექტორებს, პარტიულ ორგანიზატორებს, მთავარ ინჟინერებს, ხშირად ხვდებოდა მათ, რომ მისთვის დამახასიათებელი დაჟინებით შეძლებოდათ დასახული გეგმების შესრულება“.

. . .

ი.ბ. სტალინი არტილერიას ომის უმნიშვნელოვანეს საშუალებად მიიჩნევდა, დიდ ყურადღებას უთმობდა მის სრულყოფას. შეიარაღების სახალხო კომისარი ომის დროს იყო დ.თ. უსტინოვი, საბრძოლო მასალების სახალხო კომისარი ომამდე და ომის დროს — ბ. ლ. ვანნიკოვი, საარტილერიო სისტემების მთავარი კონსტრუქტორები — გენერლები ი.ი. ივანოვი, ვ.გ. გრაბინი. ყველა მათგანს სტალინი იცნობდა კარგად, ხშირად ხვდებოდა მათ და მთლიანად ენდობოდა მათს საქმიან თვისებებს.

. . .

1940 წლის ბოლოს — 1941 წლის დასაწყისში გაჩაღდა ბრძოლა საუკეთესო ტიპის თვითმფრინავების სერიული ათვისების დაჩქარებისთვის. სკპ (ბ) ცენტრალური კომიტეტი, ი.ბ. სტალინი ბევრ დროსა და ყურადღებას უთმობენ ავიაციის კონსტრუქტორებს. შეიძლება ითქვას, რომ ავიაცია გარკვეულწილად ი.ბ. სტალინის გატაცებაც იყო.

სხვადასხვა მემუარისტების მოგონებების ფურცლებზე, მათ შორის გრაბინის, ანნიკოვის, უსტინოვისა და ბევრი სხვისა, გადმოცემულია სტალინის როლის შეფასება ომისწინა სამრეწველო და სამხედრო მშენებლობაში. ამოვჭრათ ჟუკოვის ციტატები, რომლებშიც ის ასევე მაღალ შეფასებას აძლევს სსრ კავშირის მეთაურის წვლილს ყოველივე ამაში, მისი უკვე დაბეჭდილი მემუარებიდან — შეუძლებლად მიგვაჩნია. მაგრამ ჩვენ ხომ გვახსოვს მეთოდი კუპრით სავსე კოვზისა, რომელიც სასწაულებრივ აქცევს მთელ კასრ თაფლს კუპრად. ნახეთ, როგორ კეთდება ეს. როგორც ამბობენ — ყურადღება მიაქციეთ ხელებს. უფრო სწორედ — კოვზს...

გარდაქმნისდროინდელი ვარიანტი (ფალსიფიკატორების მიერ ჩამატებული ტექსტი გამოყოფილია კურსივით):

„სამხედროებს ხშირად ლანძღავდნენ იმის გამო, რომ ისინი ნამეტანი დაბეჯითებით ითხოვდნენ, დაეჩქარებინათ ამა თუ იმ ნიმუშის მიღება სახელმძღვანელოდ. მათ ეუბნებოდნენ: რას ეთამაშებით ცეცხლს? როდესაც საჭირო იქნება — ჩვენ უზრუნველგყოფთ თვითმფრინავებით, ტანკებით, ჭურვებით“.

— თქვენ ახლა ჩვენ გვლანძღავთ, — უპასუხებდნენ სამხედროები, — იმიტომ, რომ ჩვენ დაჟინებით მოვითხოვთ, ხოლო თუ ომი მოხდება, მაშინ თქვენ ილაპარაკებთ — რატომ მოვითხოვეთ ცუდად.

რასაკვირველია, მაშინ ჩვენ, სამხედრო ხელმძღვანელებს გვესმოდა, რომ ქვეყანაში ბევრი პირველხარისხოვანი ამოცანაა და ყველაფერი უნდა გადავწყვიტოთ დიდი პოლიტიკის შესაბამისად. მაგრამ აღმოჩნდა, რომ დიდი პოლიტიკა, რომლის ხელმძღვანელიც ი.ბ. სტალინი იყო, ომის

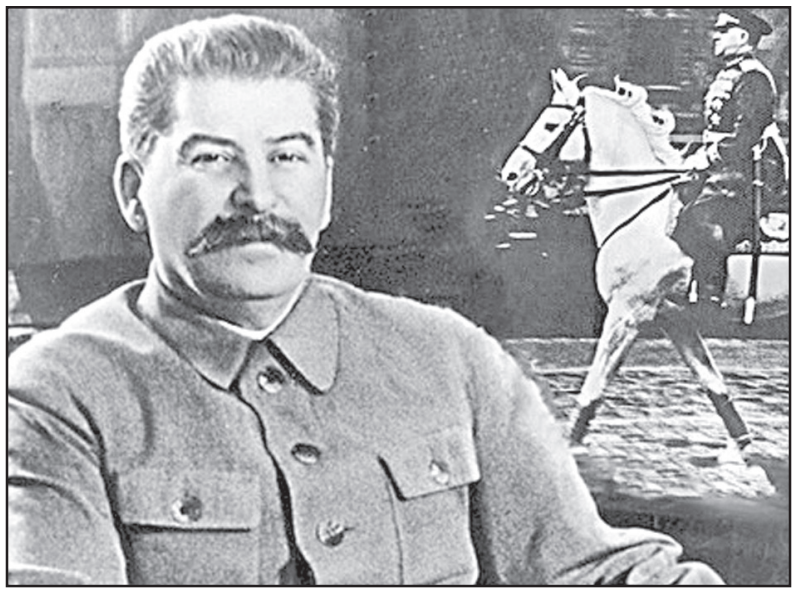

საფრთხის თავის შეფასებაში მცდარი ვარაუდებიდან გამოდიოდა (ციტატები გ.კ.ჟუკოვის წიგნიდანაა).

და აი, უკვე სტალინი, რომელიც პირადად ხელს უწყობდა შეიარაღების მრავალ ნიმუშს, თითქოს უკვე ამუხრუჭებს მათს წარმოებას. და პირდაპირ აპირებდა „მიეყარა“ თვითმფრინავები და ტანკები სამხედროებისთვის. რას იფიქრებს, როდესაც ამ სიცრუეს წაიკითხავს რუსეთის ახალგაზრდა მცხოვრები? მან ხომ იცის, რომ ჟუკოვი დიდი მხედართმთავარი იყო. სტალინის შესახებ კი მან იცის მხოლოდ ის, რომ იგი „ეფექტური მენეჯერი“ იყო. ჟუკოვის აზრი ავტორიტეტულია.

და აი, უკვე ჟუკოვის სახით, უმატებენ ტექსტის მთელ გვერდებს.

თარგმნა
ზურაბ ლომიძემ

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. №69-82; 86-97

„ამერიკული დახმარების შემცირება უმალ აისახება რუსეთის რბილი ძალის გაძლიერებაზე“

ნაურუ ამიერიდან აშშ-სგან ფინანსურ დახმარებას ვერ მიიღებს, ვინაიდან საქართველოს ორი ოკუპირებული რეგიონის დამოუკიდებლობა აქვს აღიარებული. გადაწყვეტილებას საფუძვლად დაედო საკანონმდებლო აქტი, რომელსაც აშშ-ის პრეზიდენმა დონალდ ტრამპმა ხელი მოაწერა. შეგახსენებთ, დოკუმენტის თანახმად, ნებისმიერი ქვეყანა, რომელიც რუსეთის მიერ ოკუპირებული საქართველოს რეგიონების დამოუკიდებლობას აღიარებს, აშშ-სგან ფინანსურ დახმარებას არ მიიღებს.

ოკუპირებული აფხაზეთისა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა რუსეთმა და ნიკარაგუამ 2008 წელს აღიარა. 2009 წლის შემდეგ კი აფხაზეთის დამოუკიდებლობა აღიარეს ვენესუელამ, ნაურუმ, ტუვალუმ და ვანუატუმ. თუმცა, რამდენიმე წლის წინათ ტუვალუმ და ვანუატუმ აღიარება გააუქმეს.

უსაფრთხოების საკითხებში ექსპერტი ვახტანგ მაისაია ამბობს, რომ აშშ ამცირებს ფინანსური დახმარების პროგრამებს საქართველოსთან მიმართებაში, რაც იმას ნიშნავს, რომ ქართული არასამთავრობო სექტორი ამერიკული ფინანსური დახმარების გარეშე რჩება.

for.ge ვახტანგ მაისაიას ესაუბრა:

— გადაწყვეტილება, რომლის თანახმად ფინანსური დახმარება შეუწყდება იმ ქვეყნებს, რომლებიც აღიარებენ საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებს, მნიშვნელოვანია, მაგრამ, მეორე მხრივ, აშშ 40%-ით ამცირებს ფინანსურ დახმარებას საქართველოსთან მიმართებაში, ამან რა გავლენა შეიძლება მოახდინოს ქართულ-ამერიკულ ურთიერთობებში?

ვახტანგ მაისაია: — ამერიკის ერთადერთი რეალური ბერკეტი, რომ თავისი საგარეო პოლიტიკა განეხორციელებინა, მათ შორის საქართველოს მიმართულებით, ეს იყო ფინანსური დახმარება. ეს თანხა მიმართული იყო ქართული მედიის, არასამთვრობო სექტორის, მმართველობის რეფორმების და სხვა მიმართულებების განვითარებისკენ, რომელიც რეალურად იყო პროამერიკული ძალების საყრდენი. ამერიკას სხვა ინსტრუმენტები საქართველოში არ აქვს.

ვიცით, როგორია ჩვენს ქვეყანაში ამერიკული ბიზნესის განვითარება — სავსებით მინიმალურია, ან ფაქტიურად ნულამდეა დასული. სამხედრო ბაზები ამერიკელებს ჩვენთან არ აქვთ. ამერიკის საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი ბერკეტი იყო საფინანსო დახმარებები, რომელიც შეამცირა ტრამპმა. ამ გადაწყვეტილებამ შეიძლება, სერიოზული დარტმა მიაყენოს ადგილობრივ არასამთავრობო სექტორს და მასმედიის გარკვეულ საშუალებებს.

კერძოდ, მცირდება არასამთავრობო სექტორის და მასმედიის მხარდამჭერი პროექტების დაფინანსება. არასამთავრობოები, რომლებიც სოკოებივით არიან მომრავლებული ჩვენს ქვეყანაში, დაფინანსების გარეშე რჩებიან. მათ მიმართ ნდობის ხარისხი არის ნული, მაგრამ სწორედ ამ ფინანსური დახმარების იმედზე იყვნენ. ტრამპის გადაწყვეტილებით კი, უკვე არ უნდა იყვნენ ამ ფინანსური დამხარების იმედზე, რაც ძალიან კარგია.

— ეს რამდენად სწორია იმ ფონზე, როდესაც საკმაოდ ძლიერია რუსული რბილი ძალის გავლენა ქვეყანაში?

— რა თქმა უნდა, ეს სერიოზულ ზიანს გვაყენებს, კიდევ უფრო გაზრდის რუსული რბილი ძალის ელემენტებს. მით უმეტეს, რომ რუსეთმა გაზარდა ანალოგიური დახმარებები თავის კუთხით. რამდენადაც მე ვიცი, რუსეთმა გაზარდა პროექტი „მირის“ დაფინანსება, რომლის განხორციელებისათვის 100 მილიონი დოლარია გამოყოფილი, მათ შორის — საქართველოში, ანუ ამერიკელების მხრიდან ასეთი მზარდი დახმარების შემცირება, რა თქმა უნდა, ზრდის რუსული ძალის შემოსვლისა და კიდევ უფრო განვითარების პერსპექტივას.

— ეს პროპორციულად აისახება პროდასავლური ორიენტაციის მოქალაქეების რაოდენობის შემცირებაზე?

— შეიძლება, ასახვა პოვოს, რადგან, როგორც კი შემცირდება ამერიკული დახმარება, ეს აისახება რუსეთის რბილი ძალის გაძლიერებაზე და აისახა კიდევაც. სამწუხაროდ, ლუჟკოვის თავხედურ ქმედებაზე, იგივე „ღამის მგლებზე“ არ იყო შესაბამისი რეაქცია საზოგადოების მხრიდან. არ ვგულისხმობ იმ არასამთავრობო სექტორს, რომელთა გავლენა სოციუმში დაბალია, მათ ელემენტალურად არ აქვთ რეალური გავლენის საშუალება, საზოგადოების დამოკიდებულება არის საკმაოდ ინდიფერენტული და არაადეკვატური, რაც ამ ტენდენციებს კიდევ უფრო გაზრდის. ხვალ შეიძლება ჟირინოვსკი ჩამოვიდეს და ჩაითვალოს, რომ სტუმარია ჩვენი „კეთილი მეზობელი“ სახელმწიფოდან.

— ამ შემთხვევაში, ალბათ, სახელმწიფომ უნდა იზრუნოს იმაზე, რომ აღკვეთოს რუსული რბილი ძალის მოქმედება ქვეყანაში, რატომ უნდა ვიყოთ ამერიკულ დახმარებაზე დამოკიდებული, მით უფრო, რომ ეს გრანტები არ ხმარდებოდა რუსული რბილი ძალის შეკავებას?

— ეს უკვე პოლიტიკურად გადასაწყვეტი საკითხია. სამწუხაროდ, დღეს პოლიტიკური მიმართულებები არ არის გამოკვეთილი. რატომღაც სახელმწიფოს აწყობს არასამთავრობო სექტორი და მედიის პროექტები დააფინანსოს სპეციალური პროგრამების კუთხით აშშ-მ, ევროკავშირმა და ნატომ. ერთი მხრივ კარგი მომენტია, ამერიკელებმა გვაჩვენეს, რომ მარტო მათ იმედზე არ უნდა ვიყოთ და ჩვენ უნდა ვიმოქმედოთ. სახელმწიფო თავად უნდა დაუპირისპირდეს რუსულ პროპაგანდას თავისი ქმედებით და პოლიტიკით. ასე უდგებიან საკითხს ბალტიის სახელმწიფოები. სახელმწიფოში არსებობს სპეციალური პროგრამა, ანუ ფონდი, რომელიც შინაარსობრივად მოიცავს რუსული პროპაგანდის წინააღმდეგ მოქმედებას. ჩვენ ვართ საომარ მდგომარეობაში რუსეთთან, რუსული საინფორმაციო ომის წინააღმდეგ შესაბამისი პროგრამის შექმნა მნიშვნელოვანია. არავინ არ დაგვძრახავს იმიტომ, რომ ეს იქნება რეალობის გამოხატულება.

— 40%-იანი ფინანსური დახმარების შემცირება ეხება სახელმწიფო დახმარებებს და მათ შორის სამხედრო მიმართულების შემცირებას?

— ეს არის საერთაშორისო დახმარება და, რა თქმა უნდა, ეხება სახელმწიფო დახმარებებსაც. საუბარი იყო როგორც სახელმწიფო, ასევე არასახელმწიფო სექტორებზე და უეჭველად ეს აისახება სახელმწიფო დახმარების შემცირებაზე, მათ შორის თავდაცვის კუთხით. უკრაინასაც შეუმცირეს ეს დახმარება და 500 მილიონის ნაცვლად, მიიღებს 200 მილიონამდე დახმარებას.

ასევე ნავარაუდევია, რომ დახმარება შეუმცირდება მოლდოვას და, ბუნებრივია, საქართველოსაც, რადგან ამ პაკეტში იყო საქართველო, როგორც ამერიკული ფინანსური დახმარების მიმღები. ფაქტია, რომ ეს სერიოზულად შეამცირებს ჩვენი თავდაცვისუნარიანობას. მით უფრო, რომ ჩვენ ვამცირებთ თავდაცვის ბიუჯეტს. ამერიკული ფინანსური დახმარების შემცირება, ეს არის ნაკლები სამხედრო წვრთნები, ნაკლები შეიარაღების შესყიდვის პერსპექტივა და ა.შ.

თამთა ძარჩავა

„ჩექმების დიპლომატიის“ (აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის აღიარება) გამო ფასის გადახდა მოგვიწევს

ნიკარაგუის გამოცემა „La Prensa“, მათი ქვეყნის მიერ აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის აღიარებას ამჯერად უკვე სარედაქციო სტატიით ეხმაურება.

საინფორმაციო სააგენტო „ნიუსპრესი“ გთავაზობთ სტატიის ქართულენოვან ვერსიას მცირეოდენი შემოკლებით:

ნიკარაგუის ეროვნული კრების (პარლამენტის) სახელისუფლებო უმრავლესობის დეპუტატმა, საერთაშორისო ურთიერთობათა კომისიის თავმჯდომარემ ხასინტო სუარესმა „La Prensa“-ს კორესპონდენტს განუცხადა, რომ „ნიკარაგუის მთავრობის სუვერენული უფლებაა, რომელსაც დამოუკიდებლად ჩათვლის, ის სახელმწიფო აღიაროს“. „მე არ მესმის, რატომ უნდა შევეკითხოთ სხვებს, ვაღიაროთ თუ არ ვაღიაროთ“, — თქვა დანიელ ორტეგას მხარდამჭერმა ჩინოვნიკმა, რომელიც 1980-იან წლებში სანდინისტების ელჩი იყო ყოფილ საბჭოთა კავშირში.

ხასინტო სუარესს მხედველობაში აქვს დანიელ ორტეგას რეჟიმის მიერ საქართველოსაგან რუსეთის წაქეზებითა და მხარდაჭერით გამოყოფილი აფხაზეთისა და „სამხრეთ ოსეთის“ დამოუკიდებლობის აღიარება. ორივე რეგიონი მსოფლიო იზოლაციაშია მოქცეული, ისინი დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად მხოლოდ ნიკარაგუამ, ვენესუელამ და ნაურუმ (მიკრონეზიის კუნძული წყნარ ოკეანეში, 21 კვ.კმ ფართობით და 2130 მოსახლეობით) აღიარეს.

დანიელ ორტეგას რეჟიმის მიერ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის აღიარება 2008 წელს მოხდა. ამ ფაქტმა იმ დროს საერთაშორისო თანამეგობრობის გაკვირვება გამოიწვია, თუმცა რეალური ნეგატიური შედეგი მხოლოდ ახლა გახდა ცნობილი, როცა ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა აფხაზეთ-სამხრეთ ოსეთის ამღიარებელი ქვეყნების დასჯა გადაწყვიტა.

ხუთ მაისს დონალდ ტრამპმა ხელი მოაწერა სენატისა და წარმომადგენლობათა პალატის მიერ მიღებულ დოკუმენტს — აშშ-ის 2017 წლის ფედერალური ბიუჯეტის კანონს, რომლის თანახმად, შეერთებული შტატები აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთს ოფიციალურად თვლის „საქართველოს ტერიტორიებად, რუსეთის მიერ ოკუპირებულს“. გარდა ამისა, კანონი ითვალისწინებს სანქციების დაწესებას იმ ქვეყნების მიმართ, რომლებიც საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას არ აღიარებენ და აფხაზეთ-სამხრეთ ოსეთს მის შემადგენელ ნაწილებად არ თვლიან.

დეპუტატი ხასინტო სუარესი მართალია, როცა ამბობს, რომ ნიკარაგუის მთავრობის სუვერენული უფლებაა, სურვილისამებრ აღიაროს ამა თუ იმ ქვეყნის დამოუკიდებლობა, მაგრამ მას ავიწყდება, რომ არ შეიძლება ამ უფლების გამოყენება საერთაშორისო სამართლის ფუნდამენტური პრინციპების დარღვევით.

თანამედროვე გლობალიზებულ მსოფლიოში ძალზე მნიშვნელოვანია ის, რომ ყოველმა სახელმწიფომ და მთავრობამ ისეთი პრაქტიკული პოლიტიკა გაატაროს და ისეთი დიპლომატია განახორციელოს, რომელიც ერთმანეთისაგან განასხვავებს უნივერსალურ ფასეულობებს — ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი სუვერენიტეტსა და სახალხო სუვერენიტეტს. ასეთი პოლიტიკა მმართველთა კაპრიზებზე არ უნდა იყოს დამოკიდებული. ის, ვინც მხარს უჭერს „ჩექმების დიპლომატიას“, ისიც უნდა იცოდეს, რომ თავისი მოქმედების გამო ფასის გადახდაც მოუწევს.

„La Prensa“ (**ნიკარაგუა**)

ტოიოტა მფრინავ ავტომობილს გამოუშვებს

იაპონურმა ავტოგიგანტმა ტოიოტამ მფრინავი ავტომობილის მოდელზე დაიწყო მუშაობა. ამ მიზნით კომპანიამ 40 მილიონი იენი (352,4 ათასი დოლარი) გამოყო. Skydrive-ის შესაქმნელად იაპონელი კონსტრუქტორები დრონის სისტემას გამოიყენებენ. მანქანას 3 ბორბალი ექნება. ტოიოტას ხელმძღვანელობა იმედოვნებს, რომ მფრინავი ავტომობილის გამოშვებას 2020 წლის ოლიმპიური თამაშებისთვის შეძლებს.

ვიეტნამის ბოლო იმპერატორის საათი 5 მილიონ დოლარად გაიყიდა

ვიეტნამის უკანასკნელი იმპერატორის საათი ფილიპსის აუქციონზე სარეკორდო ფასად გაიყიდა. სააგენტო ბლუმბერგის ინფორმაციით, ბაო-დაის როლექსის საათში უცნობმა კოლექციონერმა 5 მილიონი დოლარი გადაიხადა. ლოტისთვის ერთმანეთს 13 პოტენციური მყიდველი ეცილებოდა. ვაჭრობამ 8 წუთს გასტანა. საათი ვიეტნამის ბოლო იმპერატორმა ჟენევაში 1954 წელს შეიძინა.

ნაღველ-კენჭოვანი დაავადება და მისი მკურნალობა

ნაღველ-კენჭოვანი დაავადება ქრონიკული ქოლეცისტიტის ერთ-ერთი ფორმაა. დაავადება ძირითადად ვლინდება ნაღვლის ბუშტში ანთებითი პროცესის ფონზე. ნაღვლის კენჭები წარმოიქმნება ღვიძლში თანდაყოლილი ან შეძენილი პათოლოგიური ცვლილებების ფონზე ქიმიურად შეცვლილი ლითოგენური ნაღვლის გამომუშავების შედეგად, ხოლო ნაღვლის ინგრედიენტების ხსნად მდგომარეობაში შენარჩუნებას ნაღვლის კოლოიდური სისტემის სტაბილურობა განაპირობებს.

აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით გვესაუბრება თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი, მედიცინის აკადემიური დოქტორი, კლინიკა „ენმედიცის“ თერაპევტი, გასტროენტეროლოგი **თამარ ყანდაშვილი**.

— ქ-ნო თამარ, რა იწვევს ნაღველ-კენჭოვან დაავადებებს და რა შემთხვევაშია ქირურგიული ოპერაცია აუცილებელი?

— ნაღველ-კენჭოვანი დაავადება ხასიათდება ნაღვლის ბუშტში, იშვიათად, სანაღვლე გზებში, ნაღვლის კენჭების წარმოქმნით. იგი ფართოდ გავრცელებული დაავადებაა. მამაკაცებთან შედარებით დაახლოებით ორჯერ უფრო ხშირია ჭარბი წონისა და ორმოც წელს გადაცილებულ ქალებში. ლიტერატურული მონაცემებით, ნაღველ-კენჭოვანი დაავადება ზრდასრული მოსახლეობის 18-20 პროცენტში გვხვდება. აღნიშნული დაავადება ძირითადად ვითარდება იმ შემთხვევაში, თუ ნაღვლის ბუშტში აღმოცენდება ან განვითარდება ანთებითი პროცესი, რომლის გამომწვევ მიზეზებად შეიძლება დავასახელოთ ინფექცია. დისკინეზია (ნორმალური მოტორიკის დარღვევა), ორგანიზმის ზოგადი იმუნოლოგიური რეაქტიულობის დაქვეითება, ალერგიული რეაქციები, ნაღვლის ფიზიკურ-ქიმიური თვისებების შეცვლა, კვების რეჟიმის დარღვევა. უდავოა მემკვიდრული ფაქტორის როლი, ასევე ცვლითი პროცესების დარღვევას (ქოლესტერინის, პიგმენტური ცვლის), ბურღულეულისა და ცომეულის ჭარბი მიღება (ხელს უწყობს ნაღვლის რეაქციის შეცვლას მჟავე მიმართულებით, რაც აქვეითებს ქოლესტერინის ხსნადობას), ენდო და ეგზოგენური წარმოშობის ჰიპოვიტამინოზი, არარეგულარული და ჭარბი კვება, ადინამია, ჭარბი წონა, ორსულობა, ანამნეზში ზოგიერთი გადატანილი დაავადება (მუცლის ტიფი, სალმონელოზი, მალარია, მწვავე ვირუსული ჰეპატიტი), შაქრიანი დიაბეტი.

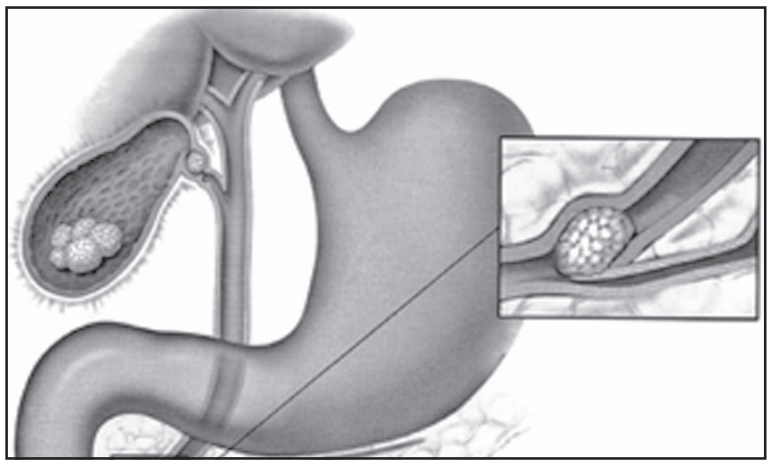

ჩამოთვლილი მიზეზებიდან განსაკუთრებით შეიძლება გამოვყოთ შემდეგი ფაქტორის კომპლექტი: ქოლესტერინისა და პიგმენტური ცვლის დარღვევა, ნაღვლის შეგუბება და სანაღვლე გზების ინფიცირება. ნაღველი წარმოადგენს ორგანული და არაორგანული კომპონენტების წყალხსნარს. ნაღვლის ძირითადი ორგანული კომპონენტებია ნაღვლის მჟავები, ფოსფოლიპიდები, ქოლესტერინი, ნაღვლის პიგმენტები. ნაღვლის შემადგენელი კომპონენტების კონცენტრაცია მნიშვნელოვნად მაღალია ნაღვლის ბუშტში, რაც დაკავშირებულია წყლისა და არაორგანული ელექტროლიტების რეაბსორბციის პროცესთან. კენჭის წარმოქმნის პროცესს მნიშვნელოვნად აჩქარებს ნაღვლის შეგუბება, რაც ხშირად ვლინდება ნაკლებად მოძრავი ცხოვრების წესით, ქრონიკული შეკრულობის, ასევე კოლიტის დროს. ნაღვლის კენჭები ყველაზე ხშირად წარმოიქმნება ნაღვლის ბუშტში, იშვიათად სანაღვლე გზებში. კენჭების რაოდენობა ნაღვლის ბუშტში მერყეობს ერთეულებიდან მრავალ ათასამდე. ცვალებადია აგრეთვე კენჭების ზომებიც — ქვიშის მარცვლის ოდენობიდან ქათმის კვერცხის ზომამდე. რაც მეტია კენჭების რაოდენობა, მით მცირეა მათი ზომა. შემადგენლობის მიხედვით არჩევენ რბილ და მაგარ კენჭებს. პიგმენტური წარმოშობის კენჭები მრავლობითია, მკვრივი, მცირე ზომის, რუხი ფერის მომწვანო ელფერით.

— როგორია ნაღველ-კენჭოვანი დაავადების სიმპტომები?

— ნაღველ-კენჭოვანი დაავადების სიმპტომებია ღვიძლის კოლიკა (აუტანელი ტკივილი მუცელში, გამოწვეული ნაღვლის ბუშტისა და სანაღვლე გზების მწვავე გაწელვით). ტკივილი იწყება უეცრად, ატარებს შეტევით ხასიათს, ლოკალიზებულია მარჯვენა ფერდქვეშ, გადაეცემა მარჯვენა ბეჭში, მხარში, კისერში. თან ახლავს შემცივნება, სხეულის ტემპერატურის მომატება 38-39 გრადუსამდე. ტკივილი გრძელდება რამდენიმე წუთი ან საათი. შეიძლება გაგრძელდეს 1-2 დღეც. მისი ინტენსიობა პერიოდულად თანდათან ძლიერდება. ხშირია ტკივილის განვითარება საღამოს, ვახშმიდან 3-4 საათის შემდეგ. ტკივილის დაწყებას ხელს უწყობს ჭარბად მიღებული ცხიმიანი საკვები, ცხარე საკვები, სპირტიანი სასმელები, მძიმე ფიზიკური სამუშაო, ნჯღრევა (ვიბრაცია), ემოციები და სხვა. შეტევას ზოგჯერ წინ უსწრებს გულისრევა, სიმძიმის შეგრძნება გულის კოვზთან, მარჯვენა ფერდქვეშ. ავადმყოფს აღენიშნება საერთო სისუსტე, პირის სიმშრალე, წყურვილი, მწარე გემო, გულძმარვა, ბოყინი, პირღებინება უპირატესად ნაღვლით, შეკრულობა, მეტეორიზმი, რაც საერთო მდგომარეობას ამძიმებს. ზოგჯერ ჩამოთვლილ სიმპტომებს თან ერთვის ცვლილებები გულ-სისხლძარღვთა მხრიდან (ბრადიკარდია, ექსტრასისტოლია), ნაღვლის საერთო სადინარის კენჭით დახშობის შემთხვევაში ვითარდება სიყვითლე, რომელიც თავს იჩენს სადინარის დახშობიდან 2-3 დღის შემდეგ. შეტევის მომენტში მარჯვენა ფერდქვეშ მუცლის პრესი მკვეთრად დაჭიმულია. განსაკუთრებით მტკივნეულია ნაღვლის ბუშტის მტკივნეული წერტილი. ტკივილის შესამსუბუქებლად ავადმყოფი ეძებს სათანადო პოზას. ტკივილი ისევე მკვეთრად წყდება, როგორც იწყება. სისხლში აღენიშნება ბილირუბინისა და ქოლესტერინის რაოდენობის მომატება. განავალი აქოლიურია (თიხის ფერი) შარდი — მუქი ლუდისფერი. სიყვითლის გაქრობა მიუთითებს კენჭის გადაადგილებაზე თორმეტგოჯა ნაწლავში ან ნაღვლის სადინარის შედარებით გაფართოებულ ნაწილში. შესაძლებელია ნაწლავისეული სიმპტომებიც: უმიზეზო ფაღარათი, ან მყარი შეკრულობა. ნაღვლის საერთო სადინარის კენჭით დახშობას მოჰყვება ნაღვლის შეგუბება და შესაბამისად ნაღვლის ბუშტის ზომაში მომატება. თუმცა, ჩვეულებრივ დიდი ხნის განმავლობაში მიმდინარე დაავადება იწვევს ნაღვლის ბუშტის შეჭმუხვნას და დეფორმირებას (შეხორცებისა და ნაწიბურების ხარჯზე).

ნაღველ-კენჭოვანი დაავადების პროგნოზი დამოკიდებულია შესაძლო გართულებებზე, რომელთაგან აღსანიშნავია: ნაღვლის ბუშტის ემპიემა, ქოლანგიტი, ჰეპატიტი, ქრ. პანკრეატიტი, ნაღვლის ბუშტის პერფორაცია, ღვიძლის ბილიური ციროზი, ნაღვლის ბუშტის კიბო. მწვავე ქოლეცისტიტის მკურნალობა ქირურგიულ ჩარევას მოითხოვს. სამწუხაროდ, შეტევის შემდეგ ზოგიერთი პაციენტის დარწმუნება ოპერაციის აუცილებლობაში გაძნელებულია. ისინი ეწევიან თვითმკურნალობას, ცდილობენ „დაშალონ“ან „გამოდევნონ“ კენჭები ნაღვლის ბუშტიდან, რისთვისაც არ ერიდებიან სხვადასხვა მეთოდის გამოყენებას (რყევა, სითბური პროცედურები, ნაღველმდენი პრეპარატები და სხვ.) უნდა აღინიშნოს, რომ გამოყენებული მეთოდები არ არის უხიფათო და მოცემულ შემთხვევაში, პირიქით, შეუძლია გაართულოს დაავადების მიმდინარეობა. თან შესაძლებელია მხოლოდ ერთეული მცირე ზომის კენჭის გამოდევნა, რაც არ ათავისუფლებს ნაღვლის ბუშტს მთლიანად, ხოლო კენჭის გამოდევნას შეიძლება მოჰყვეს მისი გადაადგილება ბუშტიდან სადინარში და მექანიკური სიყვითლის ჩამოყალიბება. ავადმყოფს აუცილებლად ესაჭიროება თერაპიული მეთვალყურეობაც.

ნაღველ-კენჭოვანი დაავადების პროფილაქტიკას კვებითი ჰიგიენა წარმოადგენს. საჭიროა ბალანსირებული კვება. ფიქსირებულ საათებში კვება განამტკიცებს ნერვულ-რეგულაციურ ფუნქციურ კავშირებს და უზრუნველყოფს დინამიური სტერეოტიპის ფორმირებასა და, შესაბამისად, ნაღვლის ბუშტის პერიოდულ დაცლას. დიეტა ითვალისწინებს დღეში 100 გრ ცილის, 80გრ ცხიმის და 450-500გრ ნახშირწყლების მიღებას. რაციონიდან გამორიცხულია შემწვარი, შებოლილი, ცხარე, მარილიანი საკვები, ტორტი, კრემიანი ღვეზელი, შოკოლადი, კაკაო, ნაყინი, ცივი საჭმელი და სასმელი. მიზანშეწონილია ნაღვლის ბუშტის სანაღვლე გზებში ინფექციის შეჭრის პროფილაქტიკა, შეკრულობის თავიდან აცილება, მედიკამენტოზური მკურნალობა მხოლოდ ექიმის დანიშნულებით უნდა წარმოებდეს. აუცილებელია ექიმის პაციენტთან მჭიდრო კონტაქტი.

ესაუბრა
ირინა ტატიშვილი

◎ ჩვენი კარაბადინი

წნევის „თამაშები“

ერთ-ერთი მეტად გავრცელებული პრობლემა, რომელიც ასაკის მატებასთან ბევრ ადამიანს აწუხებს (თუმცა კი ბოლო ხანებში მრავალი ახალგაზრდაც უჩივის) — არტერიული წნევის ანომალიებია.

არტერიული წნევა — ეს ის პარამეტრია, რომელიც აჩვენებს, თუ რა ძალით აწვება სისხლის ნაკადი სისხლძარღვთა კედლებს. ეს გულის მუშაობის სიჩქარესა და ძალაზე, ასევე სისხლის საერთო მოცულობაზეა დამოკიდებული, რომლის გატარება შეუძლია მას ერთ წუთში.

არტერიული წნევის მაჩვენებელს ორი პარამეტრი აქვს — ზედა და ქვედა წნევა. ზედა რიცხვი — სისტოლური არტერიული წნევა — არტერიებში იმ წნევას აჩვენებს, რომელიც იმ დროს წარმოიშვება, როცა გული იკუმშება და სისხლს არტერიებში ასხურებს. ქვედა რიცხვი — დისტოლური არტერიული წნევა — არტერიებში გულის კუნთის მოდუნების მომენტში არტერიებში წნევას აჩვენებს.

ზრდასრული ადამიანის არტერიული წნევის ნორმად ვერცხლისწყლის სვეტის 120/80 მმ-ზე ითვლება, მაგრამ ყველა ადამიანს შეიძლება, ნორმალური სისხლის წნევის საკუთარი სიდიდე ჰქონდეს, ვინაიდან ის მის ასაკზე, ინდივიდუალურ თავისებურებებზე, ცხოვრების ნირზე, საქმიანობაზე, დღის რეჟიმსა და სხვა ასპექტებზეა დამოკიდებული. არსებობს არტერიული წნევის ასაკობრივი ორიენტირები.

კერძოდ: 16-20 წელი. ზედა: 100/120 მმ. ქვედა: 70/80 მმ; 20/40 წელი. ზედა: 120/130 მმ. ქვედა 70/80 მმ. 40-60 წელი: ზედა: 140 მმ. ქვედა. 90 მმ-მდე. 60 წელზე მეტი: ზედა: 150 მმ. ქვედა: 90 მმ.

ამრიგად, თუკი 16 წლის ჭაბუკისთვის 100/70-ზე ნორმის ქვედა ზღვარია, 60 წელს გადაცილებული ხანდაზმული კაცისთვის ასეთი წნევა მძიმე დაავადებას მიანიშნებს.

ამასთან, ყოველთვის უნდა იყოს გათვალისწინებული ადამიანის თანამდევი სნეულებები. დაბალ წნევად ითვლება ზრდასრული ადამიანის 100/60-ზე ნაკლები მაჩვენებელი. ამავე დროს მათთვის (მაგალითად, სპორტსმენებისთვის), ვისთვისაც დიდი ფიზიკური დატვირთვები ჩვეული რამაა, 100/60-ზე და 90/50-ზეც კი ხშირად ნორმაა.

მოამზადა
ნინო ალექსანდრიამ

გულო, ჩადექ საგულესა...

გულისცემის, ან, უბრალოდ, პულსის სიხშირეს, სპორტსმენებიც იზომავენ, ისინიც, ვინც ჯანმრთელობის გასამაგრებლად ვარჯიშობს და ისინიც, ვინც ფიზკულტურასთან „არ მეგობრობს“ და უფრო პოლიკლინიკას სტუმრობს...

ჩვენი გული — უაღრესად ეფექტიანი ძრავაა, რომელიც დღე-ღამის განმავლობაში თითქმის 100 ათასჯერ იკუმშება. ის ყოველგვარი შესვენების გარეშე მუშაობს, თუმცა კი ამ დროს სხვადასხვა სიხშირით ძგერს: რაც უფრო აქტიურად ვმოძრაობთ ჩვენ, მით უფრო ხშირია გულისცემა და პირიქით — როცა გვძინავს, პულსის სიხშირე წუთში 10-20 დარტყმით იკლებს.

ათვლის წერტილად, ჩვეულებრივ, მშვიდ მდგომარეობაში გულის კუნთის შეკუმშვების ოდენობას იღებენ. მას დაწოლილ მდგომარეობაში იმის შემდეგ იღებენ, რაც პაციენტი უმოძრაოდ არანაკლებ 5 წუთისა წევს. ეს მაჩვენებელი ასაკსა და სქესზეა დამოკიდებული, მაგრამ ისიცაა, რომ, საშუალოდ, ზრდასრული ადამიანისთვის ნორმალური პულსია წუთში 60-დან 90-მდე დარტყმა (ტანსრულ ადამიანებს ის შეესაძლოა, ოდნავ მეტი ჰქონდეს, მაგრამ მაინც ნორმის ფარგლებში იყოს).

◎ წყალბურთი

ოთხივე მეტოქე დაამარცხეს

თბილისის საწყლოსნო კომპლექს „ოლიმპიკის“ აუზში დამთავრდა 18-წლამდელ წყალბურთელ ვაჟთა ევროპის ჩემპიონატის საკვალიფიკაციო ტურნირი. ფინალური ეტაპი წლეულს შემოდგომით მალტაზე გაიმართება. საქართველოს დედაქალაქმა D შესარჩევ ჯგუფს უმასპინძლა. გადამწყვეტი რაუნდის ორი საგზურისთვის ხუთმა გუნდმა იასპარეზა – საქართველომ, საფრანგეთმა, შვეიცარიამ, ჩეხეთმა და კვიპროსმა. შეჯიბრების ფავორიტებად ფრანგებსა და ქართველებს მიიჩნევდნენ და არც შემცდარან:

I ტური. საფრანგეთი-ჩეხეთი 16:3 (4:0, 4:0, 3:1, 5:2), საქართველო-შვეიცარია 10:3 (3:1, 3:1, 3:0, 1:1).

II ტური. ჩეხეთი-შვეიცარია 4:10 (1:1, 3:4, 0:2, 0:3), კვიპროსი-საფრანგეთი 3:23 (1:2, 2:7, 0:5, 0:9).

III ტური. საქართველო-კვიპროსი 26:4 (4:2, 6:0, 7:1, 9:1), საფრანგეთი-შვეიცარია 8:7 (0:1, 4:3, 1:1, 3:2).

სამი ტურის შემდეგ ორივე ფინალისტის ვინაობა გაირკვა. მეოთხე ტურში სწორედ ისინი – საქართველო და საფრანგეთი დაუპირისპირდნენ ერთმანეთს. სახელოვანი წყალბურთელის – რევაზ ჩომახიძის შეგირდებმა (გიორგი ბარაბაძე, დავით ცხაკაია, თორნიკე დიასამიძე, კახა სამყურაშვილი, ვიტალი მემანიშვილი, ლევან ხოხაშვილი, გიორგი წულუკიანი, გურამ კუჭუაშვილი, ნიკოლოზ იმნაიშვილი, თემურ ჭეიშვილი, თორნიკე ხვინგია, გიორგი ქათამაძე, ნიკოლოზ ქარჩავა) პირველი წუთებიდანვე აქტიურად შეუტიეს მეტოქის კარს და ორი პერიოდის განმავლობაში შვიდი მშრალი ბურთი გაუტანეს სტუმრებს. საფინალო სასტვენამდე რამდენიმე წამით ადრე ფრანგებმა ერთადერთი პრესტიჟის გოლი გაიტანეს და საბოლოოდ ქართველებმა გაიმარჯვეს 7:1 (3:0, 4:0, 0:0, 0:1). ამავე IV ტურში კვიპროსმა ჩეხეთთან წააგო 1:10 (0:2, 0:4, 1:2, 0:2).

V ტური. შვეიცარია-კვიპროსი 12:5 (5:2, 3:0, 2:0, 2:3), საქართველო-ჩეხეთი 10:3 (2:1, 1:0, 3:1, 4:1).

	თ	მ	წ	ბ	ქ
საქართველო	4	4	0	53:11	12
საფრანგეთი	4	3	1	48:20	9
შვეიცარია	4	2	2	32:27	6
ჩეხეთი	4	1	3	20:37	3
კვიპროსი	4	0	4	13:71	0

წლეულს სექტემბერში მალტა ფინალურ ეტაპზე მედლებისთვის მებრძოლ 16 გუნდს უმასპინძლებს.

ლაშა დიდია

◎ ცურვა

თანდათან ევროპას ვუახლოვდებით

გასულ უქმეებზე ქართველმა მოცურავეებმა ბრატისლავის საერთაშორისო ტურნირში იასპარეზეს და ექვსი მედალი მოიპოვეს, მათ შორის ორი ოქროსი, ერთი ვერცხლისა და სამი ბრინჯაოსი. ახალგაზრდებში კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ორჯერ ავიდა ლევან ბახტურიძე. 50 მეტრი ბრასით მან 29,56 წამში დაფარა და პირველი ადგილი დაიკავა. ეს შედეგი საქართველოს რეკორდია. ბახტურიძე პირველი იყო ფინიშთან 100 მეტრზე (1.05,35) ბრასითაც. ვერცხლის მედალი (23,93) 50 მეტრზე თავისუფალი ყაიდით ცურვაში ეროვნული ნაკრების წევრ გიორგი ბიგანიშვილს ერგო. მანვე ამავე ყაიდით 100 მეტრი 52.97 წამში დაფარა, რაც მხოლოდ მე-5 ადგილისთვის ეყო. უფროსებში ორი ბრინჯაოს მედალი აკაკი ვაშაკიძემ დაისაკუთრა – მესამე ადგილები მან დაიკავა ბატერფლაით 100 (57,03) და 200 (2.06,56) მეტრზე ცურვაში. საქართველოს სპორტულ დელეგაციას მესამე ბრინჯაოს მედალი ახალგაზრდებში რატი კერვალიშვილმა 200 მეტრზე ბრასით (2.29,57) ცურვაში მოუტანა.

– ბრატისლავაში ჩვენი სპორტსმენების გამოსვლით კმაყოფილი ვარ, – გვითხრა საქართველოს ახალგაზრდული ნაკრების მწვრთნელმა გიორგი აბზიანიძემ, – ექვსი მედლის გარდა, წინა წლებისგან განსხვავებით, ჩვენებმა მეტწილად ფინალურ გაცურვებში მიიღეს მონაწილეობა და ევროპელ თანატოლთა შედეგებს მიუახლოვდნენ. განსაკუთრებით მინდა, გამოვყო ახალგაზრდა მოცურავე ლევან ბახტურიძე – მან ორი ოქროს მედალი დაიმსახურა, თანაც 50 მეტრზე ბრასით საქართველოს რეკორდი გააუმჯობესა, ხოლო 50 და 100 მეტრზე ბრასით ცურვაში მსოფლიო ახალგაზრდობის ოლიმპიური თამაშების სალიცენზიო „ბ“ ნორმატივი შეასრულა. ამ შეჯიბრებას გაისად არგენტინა უმასპინძლებს.

ლექსო ცინცაძე

◎ ტაბლო

რაგბი

საქართველოს ჩემპიონატი. ფინალი. გორის „ჯიქი “ – „ბათუმი“ 28:22 13:6).

მსაჯი: ფრენკ მერფი (ირლანდია).

შიდაქართლელები პირველად გახდნენ ქვეყნის ჩემპიონები. შთამბეჭდავია ის გზა, რომელიც ამ კლუბმა (დამფუძნებელი – **დავით გოცაძე,** მთავარი მწვრთნელი – **პალიკო ჯიმშელაძე**) ოლიმპამდე განვლილი ოთხი სეზონის განმავლობაში გაიარა: 2014 – VII ადგილი, 2015 – V ადგილი, 2016 – III ადგილი, 2017 – I ადგილი. დაგვეთანხმებით, საოცარი პროგრესიაა.

ჩემპიონთა შემადგენლობა:

კიკნაძე (სვანიძე,) ბიწაძე, ჯინჯიხაძე, სამხარაძე (ხუციშვილი), ხარაზიშვილი, ნინიძე, ზამბახიძე (ბროძელი), ორაგველიძე (კაკოვინი), მამრიკიშვილი (სუთიძე), დონაძე (გურგენიძე), გოგოლიძე (ჯიმშიტაშვილი), ტრაპაიძე, შენგელია, მჭედლიშვილი, სუხიშვილი (დიდებულიძე).

ჩელენჯ კაპი. ფინალი. „სტად ფრანსე“ (საფრანგეთი) – „გლოსტერი“ (ინგლისი) 25:17. საპატიო ტიტულს ჟვანია და მელიქიძეც დაეუფლნენ.

კალათბურთი

ნბა. დასავლეთ კონფერენცია. ფინალი. I მატჩი. „გოლდენ სტეიტი“ – „სან ანტონიო“ 113:111 (სერიის ანგარიში 1:0). ზაზა ფაჩულია – 11 ქულა, 9 მოხსნა, 3 პასი, 1 ჩაჭრა, 1 დაფარება. აღსანიშნავია, რომ მასპინძლებმა 25-ქულიანი ჩამორჩენა მას შემდეგ აღმოფხვრეს, რაც ზაზასთან შეჯახებისას ტრავმა მიიღო ტეხასელთა სნაიპერმა ლეონარდმა.

ავტორბოლა

ფორმულა 1. ესპანეთის გრანპრი.

ლუის ჰემილტონი (დიდი ბრიტანეთი, „მერსედესი“), სებასტიან ფეტელი (გერმანია, „ფერარი“), დანიელ რიკარდო (ავსტრალია, „რედ ბული “).

საერთო ჩათვლა: ფეტელი (104 ქულა), ჰემილტონი (98 ქულა), ვალტერი ბოტასი (ფინეთი, „მერსედესი“) – 63 ქულა.

კონსტრუქტორთა თასი.

„მერსედესი“ – 161 ქულა, „ფერარი “ – 153 ქულა, „რედ ბული“ – 72 ქულა.

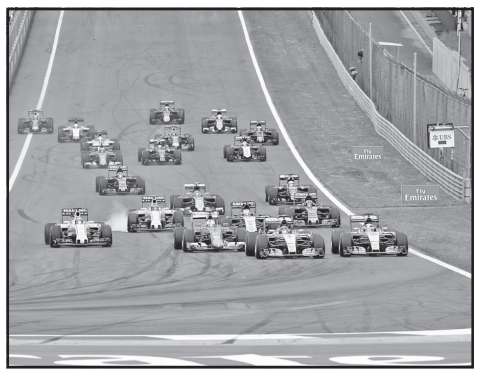

კოგა კოგახიძე

◎ ჩოგბურთი

მხოლოდ ფინალები დათმეს

სამი ქართველი ჩოგბურთელი თამაშობდა წინა კვირას უცხოურ კორტებზე და სამივე წყვილებში მეორე ადგილებს დასჯერდა. ესპანური მონსონის ქალთა 25.000-იან შეჯიბრებაში სოფიო შაფათავამ უკრაინელ ვალერია სტრახოვასთან ერთად გადამწყვეტი პაექრობა ანდრეა გამიზისა (ვენესუელა) და ხეორხინა გარსია-პერესის (ესპანეთი) ტანდემთან დათმო – 3:6, 4:6.

იტალიის დედაქალაქ რომში (საპრიზო ფონდი 25.000 დოლარი) მელანი სტოკესთან (ნორვეგია) შეწყვილებულმა ეკატერინე გორგოძემ სამი დუეტი ჩამოიშორა გზიდან, მაგრამ ფინალში იაპონელებთან – ერი ჰოზიუმსა და მაიუ კატოსთან ვერაფერს გახდა – 1:6, 4:6.

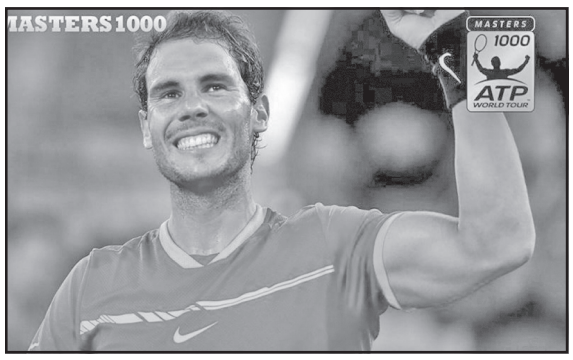

იგივე ბედი ეწია საქართველოს ვაჟთა ნაკრების წევრ გიორგი ცივაძეს უკრაინელ ვლადისლავ ორლოვთან ერთად, რომელმაც ჩერკასის 15.000-იან საერთაშორისო ტურნირში ბოლო ორთაბრძოლა იტალიელებთან – რიკარდო ბონადიოსა და პიეტრო რონდონისთან წააგო -– 6:2, 7:5.

მადრიდის ტურნირი. კაცები: ნახევარფინალი.

ნადალი (ესპანეთი) – ჯოკოვიჩი (სერბეთი) 6:2, 6:4. ეს იყო ჩოგნის დიდოსტატთა 50-ე შეხვედრა და ესპანელის 24-ე გამარჯვება.

ფინალი. ნადალი – ტიმი (ავსტრია) 7:6, 6:4.

ქალები: ფინალი სიმონა ჰალეპი (რუმინეთი) – კრისტინა მლადენოვიჩი (საფრანგეთი) 7:5, 6:7, 6:2.

გივი გაგუა

◎ ინტერნეტიდან

ნახალოვკელი ამალია დიასი

პირმშვენიერი არგენტინელი მოდელი ამალია დიასი ბუენოს-აირესის დაახლოებით ისეთ უბანში იშვა და აღიზარდა, ჩვენთან, მაგალითად, ნახალოვკა რომაა და შეიძლება მთლად ბაბოჩკის ტრიალი და ეზოს წინ ჩაცუცქვა არ ყვარებია, მაგრამ ჭეშმარიტი ნახალოვკელივით მასაც არ უყვარს ზედმეტი ლაი-ლაი და მარიაჟობა.

ამასწინათ ამალია დიასმა თვალისმომჭრელი ჩვენების შემდეგ ფიცარნაგზე ნატანჯი დიადი ფეხები მაგიდაზე დასასვენებლად შემოაწყო, წინ ბულვარული მედიის ბიჭ-ბუჭობა დაისვა და დაუფარავად განაცხადა, რომ ვერ იტანს თავის კოლეგებს და განსაკუთრებით გული მათზე არ მისდის, ვინც პოპულარობისათვის ნემსის ყუნწში ძვრება.

ყბაღია ამალიას რომ გავუგოთ, მაშინ მთელი ლათინური ამერიკის მოდელობა უნდა მოვიძულოთ, რადგან ვისაც კი არ ეზარება, ყველა ფეხბურთის დიდ ქომაგად რაცხს თავს და ყველა ასე ცდილობს პოპულარობის მოხვეჭას. ნახალოვკელ დიასის ქალს კი ასეთი ზედმეტი პაპსავიკობანი არ ეპიტნავება და იმას ამბობს, რაც ენაზე მოადგება. პირში მთქმელია, რაღა!

როსტომ რაჭველიშვილი

გამოთხოვება

ავთო საყვარელიძე - დიდ საქმეთა მკეთებელი

არ იყო მოულოდნელი, მაგრამ მაინც თავზარი დამცა შენმა გარდაცვალებამ. დიდმა ოჯახურმა ტრავმამ შეწყვიტა შენი ბობოქარი ცხოვრება. მახსოვს, ბოლოს სამკაციან სუფრაზე შევხვდით ბაკურ გულუასთან ერთად, იქაც ისეთივე ბრწყინვალე თამადა იყავი, როგორც ადრე, იქაც იგივე ბრძენი და უნაკლო იყავი, როგორც დიდ სუფრებზე. პირველი ჭიქა წასული მეგობრების სადღეგრძელოს მიუძღვენი, სევდიანი იყო შენი ნათქვამი სიტყვები, რაღაცის მიმანიშნებელი. იცოდი მეგობრობის ფასი და შენს ირგვლივ მხოლოდ ნაღდი კაცები იყვნენ. ეჰ, ნეტავ იმ დროს, როდესაც ჩვენი თაობა დიდ საქმეებს იყო შეჭიდებული, ქვეყანას აშენებდა. აფხაზეთში გაგიცანი, როგორც მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე, რექტორად დასანიშნავ კაცს გამესაუბრე. ახლაც მახსოვს, კაბინეტში შემოსულს ფეხზე ამიდექი, ლამაზი, ახოვანი, თავდაჯერებული. ბევრი არ გვისაუბრია, „საღამოს „ამრაში“ შევხვდებითო“, — მითხარი. რესტორანშივე მივხვდი, თუ როგორ გამიმეგობრე, დამიახლოვე, რთული სასამსახურო ტვირთი ლამაზად შემიმსუბუქე.

დიდ ტკივილად დამრჩა, რომ ყველაზე სამწუხარო ჟამს გვერდით ვერ დაგიდექი, ბოლო გზაზე ვერ გაგაცილე. გულდასაწყვეტია ისიც, რომ დიდი საქმეების მკეთებელი დაუფასებლად წახვედი ამ ქვეყნიდან, რას იზამ, ასეთია ჩვენი წუთისოფელი.

ნაპოლეონ ქარქაშაძე

ხსოვნა

მონატრება

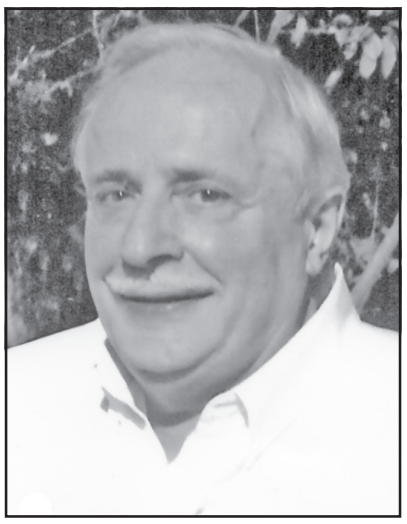

პროფესორ გივი მინდელის საზოგადოების წევრები რევაზ თევზაძე, დემურ მიქაძე, დათო დათოშვილი, გაიოზ გალდავაძე, ბონდო ქობულია, ივიკო საყვარელიძე, მერაბ მახარაძე, გურამ ახრახაძე, თამაზ ყაჭეიშვილი, როლანდ იოსელიანი, ჯუმბერ გონაშვილი, რევაზ არველაძე, გია მახარაძე, ომარ ცაავა, გია რამიშვილი, ვალერი ვარდოსანიძე, თამაზ გოგინაშვილი მეგობრული მონატრებითა და შეფარული გულისტკივილით იუწყებიან, რომ ამა წლის 16 მაისს შეუსრულდა იმქვეყნიური სამარადისო ცხოვრების ერთი წელი ამავე საზოგადოების ერთ-ერთ ძირითად დამფუძნებელს, ჩვენი დედაქალაქის ელიტური საზოგადოების ბრწყინვალე კოლორიტს, მეგობრებისა და ახლობლების მუდმივად მხარში დგომის უბადლო ოსტატს, ადამიანური სიკეთისა და კაცური სიყვარულის ტიპურ განსახიერებას და უშესანიშნავეს პიროვნებას, ბატონ **თამაზ ცინცაძეს**.

ძმაო თამაზ! შენი „კუტოკის“ ძმაკაცები მუხლმოდრეკილი ვლოცულობთ, რათა უფალმა შენი და შენი მეუღლის, უსათნოესი ქალბატონის იზოლდას (რომელმაც ორმოცი დღეც კი ვერ გაძლო უშენოდ), უცოდველ სულებს სამარადისო სასუფეველი დაუმკვიდროს ნათელში.

ნათელა, გივი ნაცვლიშვილები იუწყებიან მძახლის, უსათნოესი პიროვნების

თემურ კოვზირიძის

გარდაცვალებას.

პანაშვიდი 16, 17 V, ცინცაძის ქუჩა №39 (ეზოს მხრიდან ყოფილი საბურთალოს ქუჩა), გამოსვენება 18 V, 15 საათზე, საბურთალოს ძმათა სასაფლაოს წმინდა გიორგის ეკლესიიდან.

გურამ გოგიაშვილი ოჯახით ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ფრანგული ლიტერატურის ცნობილი მთარგმნელი და მწერალი

ნანი თარხნიშვილი

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის შვილებსა და ახლობლებს.

განცხადება
ღია ტენდერის ჩატარების შესახებ

სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომის და მდგრადობის პროექტი (AMMAR)

საქართველომ სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდისგან (IFAD) მიიღო სესხი და გრანტი (IFAD Loan #: 2000000778; IFAD Grant 2000000248) სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომის და მდგრადობის პროექტის (AMMAR) დასაფინანსებლად და განზრახული აქვს სახსრების ნაწილი გამოიყენოს შემდეგი სამუშაოებისთვის: **გორის მუნიციპალიტეტში არსებული „ძევერა შერთულის სარწყავი სისტემის მაგისტრალური არხის პკ95+25-დან პკ122+88-მდე მონაკვეთის და I, სხვა რიგის გამანაწილებლებისა და შიდა სამეურნეო ქსელის რეაბილიტაცია გ-19-დან გ-34-მდე", ნაწილი III-ბ.**

კონტრაქტით №: *AMMAR/CW/2017/08*

1. საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო იწვევს საკონკურსო ვაჭრობაში მონაწილეობის უფლების მქონე იურიდიულ პირებს, რომლებმაც უნდა წარმოადგინონ საკონკურსო წინადადებები ზემოთ აღნიშნული სამუშაოების შესასრულებლად. **კონტრაქტის ხანგრძლივობაა 8 თვე.**
2. კონტრაქტის მინიჭებისათვის კონკურსის მონაწილეებმა უნდა დააკმაყოფილონ შემდეგი **საკვალიფიკაციო მოთხოვნები:**
   - ბოლო 3 წლის განმავლობაში შესრულებული სამშენებლო სამუშაოების საშუალო წლიური მოცულობა ეროვნულ ვალუტაში – **1,600,000** ლარი დღგ–ს ჩათვლით
   - ბოლო 3 წლის განმავლობაში გენერალური კონტრაქტორის როლში მინიმუმ 1 ანალოგიური ხასიათის და სირთულის, მინიმუმ **850,000 ლარის** (დღგ–ს ჩათვლით) დირებულების სამუშაოთა ჩატარების გამოცდილება (ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად სამუშაოები არანაკლებ 70%–ით უნდა იყოს დასრულებული).
   - კონკურსის მონაწილის ლიკვიდური აქტივების და/ან საკრედიტო სახსრების (სხვა საკონტრაქტო ვალდებულებების გამოკლებით) მინიმალური ოდენობაა – **200,000 ლარი.**
3. ქართულ ენაზე საკონკურსო დოკუმენტაციის სრული კომპლექტის შეძენა დაინტერესებულ კონკურსანტებს შეუძლიათ **2017 წლის 18 მაისიდან** (ყოველდღე 12:00-დან 16:00 საათამდე) ქვემოთ მითითებულ მისამართზე წარდგენილი წერილობითი მოთხოვნისა და ქვემოთ მითითებულ რეკვიზიტებზე 50 ლარის ოდენობის დაუბრუნებადი თანხის გადახდის დამადასტურებელი ქვითრის საფუძველზე.

   გადახდა უნდა მოხდეს თანხის გადარიცხვით შემდეგ რეკვიზიტებზე:
   ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ბანკის კოდი: TRESGE22;
   ანგარიშის ნომერი / სახაზინო კოდი: 302004400;
   გადახდის დანიშნულებაში აუცილებელია მიუთითოთ სადეპოზიტო ქვე-კოდი -4411.
4. საკონკურსო წინადადება ძალაში უნდა იყოს წინადადებების გახსნის დღიდან 90 დღის განმავლობაში და მას უნდა ახლდეს საკონკურსო წინადადების საბანკო გარანტია (გამოშვებული ბანკის ან სადაზღვევო კომპანიის მოერ) საკონკურსო წინადადების ღირებულების არანაკლებ 1%-ის ოდენობით. გარანტია უნდა იყოს გაცემული საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სახელზე სატენდერო დოკუმენტაციაში მოცემული ვადით და ფორმის მიხედვით. საკონკურსო წინადადება უნდა ჩაბარდეს ქვემოთ მითითებულ მისამართზე არაუგვიანეს *2017 წლის 15 ივნისის 12:00 საათისა,* როდესაც ისინი გაიხსნება დასწრების სურვილის მქონე კონკურსანტების თანდასწრებით.
5. **დაგვიანებული საკონკურსო წინადადებები არ მიიღება და კონკურსში მონაწილეებს დაურუნდებათ გაუხსნელი.**

მისამართი:
ქ. თბილისი, მარშალ გელოვანის 6, მე-3 სართული, ოთახი 309
საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომის და მდგრადობის პროექტი (AMMAR)

„ექსპრეს ბათუმი“ საზღვაო მიმოსვლას განაახლებს

22 მაისიდან საზღვაო სატრანსპორტო კომპანია „ექსპრეს ბათუმი“ ბათუმსა და სოჭს შორის საზღვაო მიმოსვლას განაახლებს. სოჭსა და ბათუმს შორის საზღვაო მიმოსვლა გასული წლის სექტემბრიდან იყო შეჩერებული და როგორც „ექსპრეს ბათუმის“ ხელმძღვანელი ზურაბ კირცხალია აცხადებს, 114 მგზავრზე გათვლილი „კომეტა“ თავდაპირველად კვირაში ერთ რეისს განახორციელებს, თუმცა მოთხოვნის ზრდის ფონზე „ექსპრეს ბათუმი“ ბათუმი-სოჭის მიმართულებიით სიხშირეებს გაზრდის. „წინასწარ პროგნოზის გაკეთება რთულია, თუმცა ვიმედოვნებ რომ მზარდი მოთხოვნა იქნება. ჩვენ მზად ვართ კვირაში 2-3 და უფრო მეტი რეისიც შევასრულოთ“, — განაცხადა „ექსპრეს ბათუმის“ დირექტორმა.

საქართველოს ფოსტის სერვის-ცენტრი მაღალმთიან რეგიონში

15 მაისს 13 საათზე ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს შპს „საქართველოს ფოსტა“ ახალი კონსტრუქციის პირველ ცალკე მდგომ სერვის-ცენტრს თიანეთის მუნიციპალიტეტში გახსნის. ღონისძიებას საქართველოს ფოსტის გენერალური დირექტორი ლევან ჩიკვაიძე და თიანეთის მუნიციპალიტეტის მაჟორიტარი დეპუტატი ზაქარია ქუცნაშვილი დაესწრებიან.

საქართველოს ფოსტა თიანეთის სერვისცენტრის პარალელურად 4 ახალ სერვისცენტრს: დედოფლისწყაროში, ახმეტაში, ლაგოდეხსა და სიღნაღში გახსნის. თიანეთის სერვისცენტრის პრეზენტაციაზე იგეგმება კახეთის ოთხივე ფოსტის სერვისცენტრებიდან ვიდეოჩართვები, სადაც თიანეთში ჩასულ სტუმრებს ვიდეოტრანსლაციის საშუალებით საშუალება მიეცემათ, პარალელურ რეჟიმში დააკვირდნენ კახეთის ოთხი სერვისცენტრის გახსნას.

ეწვიეთ ბათუმს - საქართველოს ყველაზე მომხიბლავ ზღვისპირა ქალაქს

ამერიკულ გამოცემა „Vogue“-ს მიერ გამოქვეყნებულ ეშლი შნეიდერის სტატია საქართველოში ტურიზმის მდგომარეობას ასახავს: მასში საუბარია საქართველოს მიმზიდველ ბუნებაზე, ღირსშესანიშნაობებზე, ქართულ ტრადიციებზე, სტუმართმოყვარეობაზე, ქართულ სამზარეულოზე, ტურიზმის ცენტრებზე, განსაკუთრებით კი დიდი ყურადღება ეთმობა საქართველოს შავიზღვისპირა მარგალიტს — აჭარას და ბათუმს.

საინფორმაციო სააგენტო „ნიუსპრესი“ გთავაზობთ მასალის ქართულენოვან ვერსიას:

შავსა და კასპიის ზღვებს შორის მდებარე საქართველო თავისი მწვანე პეიზაჟებით, თავისი ბუნებით მოგზაურზე დამაშვიდებელ გავლენას ახდენს. გოგირდოვანი აბანოები და ზღვისპირა ქვიშის პლაჟები თითქმის ისეთივე პირველყოფილია, როგორებიც იყვნენ მაშინ, როცა აქ ბერძნებმა და ბიზანტიელებმა პირველად დადგეს ფეხი. საფერავს პირდაპირ ქუჩებში შეხვდებით. ღვინო იმდენია, რამდენსაც მოისურვებ — ორ დოლარად ვედრო ღვინის ყიდვა შეგიძლია. ქართული ტრადიციით, სტუმარს პურმარილით ხვდებიან — ხაჭაპურით და პომიდორით... მაშინ როცა დასავლელი ტურისტები ძირითადად თბილისს სტუმრობენ, ცოტა თუ ჩადის ბათუმში, ზღვისპირა ქალაქში, სადაც მშვენიერი გარემო და გემრიელი კერძებია. ტურისტები იქ უძველეს კულტურას ეზიარებიან, — წერს ავტორი. იგი ადგილობრივ მცხოვრებლებს ერეკლე ჩიკვაიძეს და ლუკა ფანცხავას ესაუბრება, რომლებიც მშობლიური ქალაქის შესახებ დადებით შეფასებებს არ იშურებენ: „ბათუმი უნიკალურია თავისი მთისა და ზღვის ჰაერის სინთეზით. ბათუმს ირგვლივ მთები აკრავს — ჩრდილოეთიდან მცირე კავკასიონი, სამხრეთიდან კი თურქეთის მთები. აქაური სუბტროპიკული კლიმატის გამო ზამთარი თბილია და ზაფხული გრილი“, — ეს მათი სიტყვებია.

ავტორი აღწერს ბათუმის ღირსშესანიშნაობებს — ცნობილ ზღვისპირა ბულვარს, სადაც დამსვენებლის ყურადღებას იპყრობს ორიგინალური ძეგლი „ალი და ნინო“ (რომლებიც კერბენ საიდის რომანის გმირები არიან და განასახიერებს აზერბაიჯანელი მუსულმანის — ალისა და ქართველი ქრისტიანი ქალის ნინოს ტრაგიკულ სიყვარულს), იქვეა ადგილობრივი „ეიფელის კოშკი“... საინტერესო და მდიდარია ბათუმის ბოტანიკური ბაღიც...

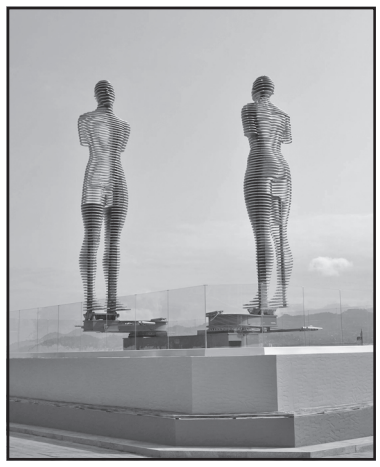

„ქართველისათვის სტუმარი წმინდათა წმინდაა“. „ჩვენ ვამბობთ, რომ „სტუმარი ღვთისაა“, რას იმას ნიშნავს, რომ უფალმა სტუმარი გამოგზავნა და მას პატივი უნდა ვცეთ“, — ასე უხსნის სტატიის ავტორს ქართული სტუმართმოყვარეობის პრინციპს ადგილობრივი კაფეს მეპატრონე.

„აჭარულ კულტურულ ტრადიციებში ადგილობრივ სამზარეულოშიც არის გამოხატული. მაგალითად, „აჭარულ ხაჭაპურში“, — აღნიშნავს ავტორი და იქვე მკითხველს მისი მომზადების წესსაც აცნობს: „აჭარული ხაჭაპური“ ისეთი პოპულარულია, რომ თვით ბრუკლინის, ნიუ-იორკში, რესტორნებშიც კი დაიწყეს ყველის შემცველი ამ კერძის მომზადება... მაგრამ სად იქნება ყველაზე გემრიელი აჭარული ხაჭაპური, თუ არა მის სამშობლოში?“.

„VOGUE“ (აშშ)

საქართველოს
რესპუბლიკა
SAKARTVELOS
RESPUBLIKA
სულხან-საბას ქ. №3

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძობულია
293-13-34
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გოგიაშვილი
599 53-76-16;
ალეკო
ასლანიშვილი
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე
514 33-33-24

გამომცემლები:
შპს „თანადგომა -1-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79
შპს „ახალი საუკუნე“

იბეჭდება გამომცემლობა
„კოლორ პრესში“
რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაკ)070.4(479.22)
ს—323
ISSN 2233-3851
9 772233 385001

ავტორთა საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

ქართული პავილიონი „ვენეციის ბიენალეზე“

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და „თიბისი ბანკის“ მხარდაჭერით, ვენეციის 57-ე ხელოვნების საერთაშორისო ბიენალეზე საქართველოს პავილიონი პროექტით, „ცოცხალი ძაღლი მკვდარი ლომების გარემოცვაში“ წარსდგა. პროექტმა დამთვალიერებლების დიდი მოწონება დაიმსახურა. ინსტალაციის მთავარი ნაწილია ძველი იმერული ოდა, რომელსაც პროექტის ავტორმა ვაჟიკო ჩაჩხიანმა ჭიათურასთან ახლოსმდებარე სოფელში მიაკვლია. ნამუშევრის თემაა ადამიანისა და ბუნების ურთიერთგავლენა და მიგვანიშნებს იმაზე, თუ რამდენად მძიმედ აწევს ადამიანს სოციალური, პოლიტიკური თუ ისტორიული გარემოებების ტვირთი, რომელიც გავლენას ახდენს ცხოვრების შესახებ ადამიანთა წარმოდგენებზე.

პროექტის კურატორია ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი და მწერალი იულიან ჰეინენი, რომელიც 2003—2005 წლებში იყო გერმანიის ეროვნული პავილიონის კურატორი ვენეციის ბიენალეზე და 2008 წელს შანხაის ბიენალეს ერთ-ერთი კურატორი. ამჟამად ცხოვრობს და მუშაობს ბერლინში.

ვენეციის 57-ე ხელოვნების საერთაშორისო გამოფენა იტალიაში წელს 2017 წლის 13 მაისიდან 26 ნოემბრის ჩათვლით, იტალიის რესპუბლიკაში, ვენეციაში იმართება. წლევანდელი გამოფენის მთავარ თემას წარმოადგენს „VIVA ARTE VIVA“ (კურატორი კრისტინ მასელი). VIVA ARTE VIVA კონცეფცია აერთიანებს ყველა თაობისა და წარმოშობის ხელოვანს. გამოფენა მიზნად ისახავს, წარმოაჩინოს ექსტრავერტირებული მიმართულებების,ცნობადი ადგილების და ყველაზე უცნობი განზომილებების გამოცდილება, რაც ნეოჰუმანიზმისაკენ მიმავალ გზებს გვიჩვენებს.

„ველოდებით ძალიან სერიოზულ შედეგებს. როგორც ჩანს, ძალიან წარმატებული პავილიონი იქნება. პუბლიკის რაოდენობისა და ინტერესის გათვალისწინებით, შეგვიძლია უკვე ვთქვათ, რომ წელს ქართული პავილიონი ვენეციის ბიენალეზე ძალიან წარმატებული იქნება“, — განაცხადა ანა რიაბოშენკომ, ვენეციის ბიენალეს ქართული პავილიონის კომისარმა.

ქართული პავილიონი ვენეციის ბიენალეს ერთ-ერთ მთავარ საგამოფენო სივრცეში „არსენალეზეა“ განთავსებული, რომელიც შენობაში Artiglierie 115 კვ.მ. ფართობის სივრცეზეა განთავსებული.

„დამცავი“... დიპლომი

იმ პირებს, ვინც საშუალო სკოლას უატესტატოდ ტოვებს, უმაღლესი განათლების მქონე პირებთან შედარებით, ინსულტები და ინფარქტები ორჯერ უფრო ხშირად მოსდით — ესაა ავსტრალიის ეროვნული უნივერსიტეტის მეცნიერთა კვლევის შედეგი.

გამოკვლევაში მონაწილეობა 270 ათასმა კაცმა მიიღო — ესენი 45 წელს გადაცილებული მოხალისეები იყვნენ. მეცნიერები მათი ჯანმრთელობის მდგომარეობას ხუთი წლის მანძილზე აკვირდებოდნენ. აღმოჩნდა, რომ იმ ხალხს, ვინც საშუალო სკოლა ვერ დაამთავრა, უმაღლესი განათლების მქონე ჯგუფის წევრებთან შედარებით, ინფარქტის რისკი 50 პროცენტით მეტი აქვთ.

ამოღებულია უკანონო ცეცხლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა

შსს-მ უკანონო ცეცხლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა ამოიღო შსს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლის მთავარი სამმართველოს განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა სამმართველოს თანამშრომლებმა, ჩატარებული ოპერატიულ-საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შეძენა-შენახვისა და ტარების ბრალდებით, 1976 წელს დაბადებული ა.ლ. თბილისში, 26 მაისის მოედანზე დააკავეს.

სამართალდამცველებმა დაკავებულის პირადი ჩხრეკისას „ტიპ 54“-ის მოდელის არარეგისტრირებული პისტოლეტი და 8 საბრძოლო ვაზნა ამოიღეს.

დაკავებული ჩადენილ დანაშაულს აღიარებს.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ შენი გაზეთია, აუცილებლად წაიკითხე!

უცხოური ვალუტის კურსი:
აშშ დოლარი - 2.4415; ევრო - 2.6537
ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი - 3.1544;
100 რუბლი - 4.2775; თურქული ლირა - 0.6825;
აზერბაიჯანული მანათი - 1.4554;
1000 სომხური დრამი - 5.0444.

ამინდი 16 მაისისთვის

აღმოსავლეთი საქართველო:

ბარი -	ღამე	+9	დღე	+23
მთიანი რაიონები -	ღამე	+5,	დღე	+20

დასავლეთი საქართველო:

ბარი -	ღამე	+10,	დღე	+19
მთიანი რაიონები -	ღამე	+7,	დღე	+18
თბილისი:	ღამე	+14,	დღე	+22

დაგვირეკეთ, მოგვწერეთ:
ტელ: 293-13-34,
599-79-76-79
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
და sakresp@top.ge